

Guldkroken

AKTIVITETSPARK | HJO

Vision och långsiktig utveckling av Guldkroksområdet

230315

Innehåll

INTRODUKTION

Inledning	4
Hållbar utveckling i Hjo	6
Kommunens vision	8
Verksamhetsbeskrivning	10

ANALYS

Platsen i staden	14
Aktiviteter och ytor	16
Stråkanalys	20
Naturvärden	24
Byggnader på platsen	28
A-hallen	32
B-hallen	33
Tennishallen	34
Gemensamma delar	35

FÖRSLAG

Adderade aktiviter	42
Förändrad karaktär	44
Ökade naturvärden	46
Översikt illustrationsplan	48
Västra delen	50
Centrala delen	54
Orienterbarhet & identitet	60
Guldkrokshallen	62
Entréplan	64
Nedre plan	66

Kontakt:
Klas Kronqvist, Projektledare Hjo kommun
klas.kronquist@hjo.se

Niklas Singstedt, White arkitekter
niklas.singstedt@white.se

2023-03-15

Alla illustrationer är framtagna av White
Framsida illustrerad av Martin Frostner

white

HJO

OM UPPDRAGET

Denna fördjupade utredning utgår från det beslut som kommunfullmäktige tog 2022-05-23 om att utifrån tidigare utförd utredning, ”Behov och möjligheter inför utvecklingen av Guldkroksområdet” 2022-05-20 med bilagor, ta fram en fördjupad utredning med ett konkret förslag på innehåll, med tillhörande tidsplan, och en kostnadsbild för utvecklingen av området. Den fördjupade utredningen med konkreta förslag ska presenteras för kommunstyrelsen senast i mars 2023 för att utgöra underlag i budgetprocessen inför 2024”.

Uppdraget har beställts av Hjo kommun och genomförts under hösten och vintern 2022-23. Utredningen har tagits fram i två steg vilket har resulterat i att materialet kan läsas som två delar. En analysdel och en förslagsdel.

Inledning

BAKGRUND

Guldkroksområdet är Hjo kommuns nav och mötesplats för rörelse, motion och idrott. Under nästan 100 år så har området gradvis utvecklats till en plats där ett flertal idrotter och aktiviteter samsas på samma plats, centralt i Hjo. Området har länge präglats av den organiserade idrottens behov, även om allmänheten och skolan har kunnat nyttja området och anläggningen. De nyaste tillskotten, en Actionpark och en beachvolleyplan, har varit ett kliv i rätt riktning mot att tillföra ett innehåll för allmänheten och det spontana idrottandet.

Samtidigt har de senaste decenniernas samhällsförändringar påverkat människors sätt att betrakta idrott och motion och även våra önskemål kring hur vi vill vara aktiva. Utifrån det har ett behov av att utveckla området till att följa med i både samtid och framtid identifierats vilket ledde till det utredningsarbete som ovan nämns. Syftet var att ta fram en grund för den fortsatta utvecklingen av området. Utredningen tog en bred ansats och ett framtidsorienterat fokus på tillgänglighet för utövare och åskådare och flexibelt nyttjande av området för såväl organiserad som spontan rörelse, motion och idrott. Den kom att resultera i grundläggande analyser av läget, omvärldsspaningar, ett brett dialogarbete samt förslag på olika utvecklingsteman för området.

SLUTSATS FRÅN FÖRSTUDIE

Av samtliga dialoger och enkäter framgår tydligt att Guldkroksområdets läge och koncentrationen av anläggningarna där ses som en styrka. Detta talar för att Hjo kommun ska fortsätta utveckla och samla anläggningar för rörelse och idrott på Guldkroksområdet. Nulägesanalysen och dialogerna har visat att det finns både möjligheter och behov av utveckling.

Man har också vägt in och tagit intryck av det förändringsarbete som pågår inom svensk idrott och de samhällsförändringar som påverkar vårt idrottande och hur vi vill vara aktiva.

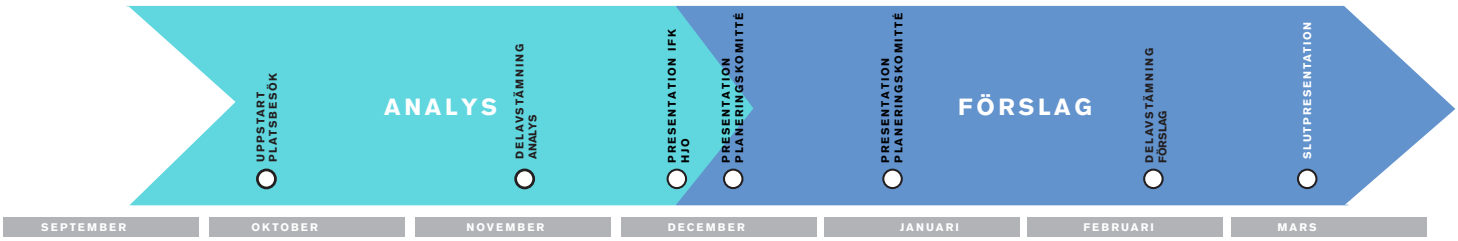
Åtgärderna som föreslås behöver genomlysas ytterligare och prioriteras både i tid och med hänsyn till ekonomiska resurser i syfte att ta fram en konkret åtgärdsplan. Det bör genomföras i dialog med invånare, skolverksamheten och föreningslivet. I dialogen med föreningslivet är det viktigt att särskilt beakta IFK Hjo eftersom de äger Guldkroksvallen som ligger i direkt anslutning till Guldkroksområdet.

Förvaltningens förslag är grupperade under tre utvecklingsteman:

Rörelse, fritid och idrott för alla
Bättre tillgänglighet och funktionalitet. Nya typer av lokaler med digital teknik. Möjligheterna att bygga ihop byggnaderna med ett nytt innehåll skall utredas. Mer fokus på spontanidrott och rörelse för fler. Mer utmanande utemiljöer och friluftsliv. Lekplats för yngre och äldre. Knyta ihop till närliggande natur och aktivitetsstråk. Få fler föreningar till området!

Mötesplats för alla
Låta ”Stationen” lokaliseras hit och bli en ny mötesplats, med synergin att den kommer närmare skolan. Det skall locka alla åldrar, ge arbetsplats för ungdomscoacher, fritidsutvecklare, fritidssamordnare i flexibla arbetslokaler.

Närhet och tillgänglighet
Förstärka entrén. Öppna upp mot staden. Förbättra orienteringen inom och runt området. Hållbara transportslag skall prioriteras. Mer och bättre parkeringar, inte bara för bilar.

Processen och tidplan för framtagande av utredningen

Den tidigare utförda utredningen

UNDERLAG

Som underlag för denna utredning har följande dokument och informationskällor varit de huvudsakliga:

- Behov och möjligheter inför utvecklingen av Guldkroksområdet 2022-05-20
- Översiktsplanen
- Detaljplaner
- Hållbarhetsstrategi för Hjo kommun
- Hållbarhetsrapport för Hjo kommun
- www.hjo.se

PROCESS

Whites idéprocess för tidiga skeden har använts i uppdraget. Idéprocessen för arbetet framåt på ett systematiserat sätt. Det gagnar ett kreativt slutresultat, samtidigt som det är kostnads- och tidseffektivt och minskar risken för omtag.

Arbetet har utförts i två steg. I det första definieras uppgiften, mål och vision för både projektet och för kommunen fångas upp och tas in i arbetet. Styrande hållbarhetsmål analyseras och anpassas till uppdraget. Berörda verksamheter och målgrupper analyseras, lika så plats och byggnader. Även potentialer och utmaningar identifieras.

I det andra steget skissas alternativ på lösningar fram, lösningar som bedöms mot mål och vision, program samt genomförbarhet och kostnad. Det bästa alternativet väljs att bearbetas till ett konkret förslag och hela arbetet sammanfattas på ett överskådligt sätt (detta dokument).

ORGANISATION

Arbetet har utförts av White arkitekter som konsult tillsammans med en projektgrupp från Hjo kommun.

Klas Kronqvist - Projektledare
Hanna Nordlöf - Fritidsutvecklare
Christer Svensson -
Chef Kultur, Turism och Fritid
Maria Berg - Versamhetsutvecklare Samhällsbyggnad
Maria Börjel - Verksamhetsutvecklare Barn och utbildning
Klara de Boer -
Verksamhetsutvecklare Vård och omsorg

Niklas Singstedt – Ansvarig arkitekt och uppdragsledare, White
Louise Didriksson – Ansvarig Landskapsarkitekt, White
Regina Carlén - Handläggande arkitekt, White

REFERENSER

Ett flertal dokument har fungerat som referens och inspiration, de viktigaste är:

- Strategi 2025, Riksidrottsförbundet
- Framtidens Idrottshall
- Måttboken, SKR
- Rörelserik stadsutveckling, RF och Movium
- Stödjande fysiska livsmiljöer - Planeringsverktyg, White och Trivector
- Ekosystemtjänster stadsplanering - en vägledning 2.0, c/o City

Hållbar utveckling i Hjo

HÅLLBARHETSSTRATEGI OCH KLIMAT 2030

Hjo kommuns arbete med ekologisk hållbarhet skall prägla samhällsbyggandet. 2018 antogs en Hållbarhetsstrategi som pekar ut viktiga fokusområden. Dessa är Hållbara måltider, Hållbara transporter, Kretslopp och Giftfri miljö, Energi och Klimat, Hållbar samhällsplanering samt Cirkulär möbelhantering. Man står också bakom Klimat 2030, att tillsammans med andra kommuner, företag, föreningar mm i Västra Götaland till 2030 ha som övergripande mål att vara en fossiloberoende region. En omställning som beskrivs som en utmaning men också en möjlighet till nya arbetstillfällen, ökad hälsa, mer integration och delaktighet. I båda dessa strategiska inriktningar lyfts fokusområden och satsningar fram som är direkt applicerbart på den tänkta utvecklingen av Guldkroksområdet. De tydligaste är:

- Hållbara transporter.
Klimatsmart resande där fler väljer gång, cykling och kollektivt resande. Att utforma området så att dessa färdmedel blir förstaval minskar utsläpp lokalt och globalt, det ger en effektivare markanvändning med mer plats för gröna värden, aktivitet och möten, det ökar folkhälsan samt att det ökar tillgängligheten för fler. Resandet skall också vara tryggt, säkert och effektivt.

- Klimatsmarta byggnader och anläggningar.
Att hålla nere klimatpåverkan från material, byggprocess och drift, och att redan i planeringen sträva efter optimering av lokaler. Att ta hänsyn till långsiktiga lösningar som tål förändring, ej låsa sig i gårdagens lösningar. Gäller både renoveringar och nybyggnationer. Minska förekomsten av farliga förorenande ämnen och tänka cirkulärt.

- Öka andelen förnybar energi och välja energieffektiva lösningar.
I hög grad applicerbart vid nya byggnader.

- Planera hållbart för att skapa en hälsosam livsmiljö.
Hushålla med naturens resurser, skydda vattnet från föroreningar. Designa för en hållbar livsstil genom att ta fram lösningar och utformningar som stöttar klimatsmarta val samt verka för samarbeten som förändrar normer och beteenden.

AGENDA 2030 - HJO 2030

Dessutom arbetar kommunen med att hitta en tydligare koppling för sina egna mål och visioner till Agenda 2030. Agenda 2030 är en universell agenda för hållbar utveckling som antogs 2015 av FN:s medlemsländer och som innehåller sjutton globala mål som ska uppnås till år 2030. Arbetet har börjat med att kommunen tagit fram en Hållbarhetsrapport för att kartlägga nuläget i relation till Agenda 2030 samt att den skall utgöra en del i kunskapsunderlaget i en kommande medborgar- och medarbetardialog. Rapporten redovisar hur såväl Sverige som Hjo lever upp till målen och i de mål som i högst grad knyter an till förändringar i den byggda miljön kan följande noteras:

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Hjo delar de utmaningar som finns i Sverige som helhet. Där man avviker från övriga landet är att kvinnors medellivslängd är lägre än många kommuner och att långtidssjukskrivningarna berodde på psykisk ohälsa. Andelen äldre är mer än rikssnittet.

Mål 7: Hållbar energi för alla

Den energi som produceras inom kommunen är till stor del förnybar, fjärrvärmen 99,3%. Produktionen av vindkraft är stor. Kommunens el är ”grön”. Man har en utmaning att ställa om till en fossilfri transportsektor.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Kommunen bedömer att man har god tillgång till grönområden, träd och nära till natur i kommunen, men man saknar grönstrukturplanering och har dålig beredskap när det gäller att använda ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. Man har en stor andel äldre och yngre, vilket innebär hög efterfrågan på välfärdstjänster och dess kompetensförsörjning.

Globala Målen

Workshopunderlag

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

I Hjo kommun är transporter det största bidraget till koldioxidutsläpp. Här behövs mindre och grönare transporter. Man kör mer bil än genomsnittet i Sverige, trots korta avstånd i tätorten.

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Sverige har svårt att uppnå detta mål, främst för mångfald kopplad till marina miljöer och jordbruk. Här föreslås till exempel möjligheten att ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning.

HÅLLBARHETSWORKSHOP

I uppdraget gjordes en workshop där Whites hållbarhetsanalys, ett verktyg baserat på Globala Målen, användes. Här lyftes följande frågor fram:

- Ett ansenligt regnvattentryck finns på området, ner mot Vättern.
- Området är ett blåshål
- Kommunen ställer krav på att bygga efter Sunda Hus och BVB
- Någon återbruksstrategi finns inte, visst möbelåterbruk har testats
- Markföroreningar och radon förekommer inte, asbest kan finnas i A-hallen
- Ingen uttalad strategi kring träbyggande, trots Trästadsidentiteten
- Gummigranulat finns på konstgräset, planen skall leva 5 år till
- Bullerstörningar finns ej
- Ventilation i hallarna planeras bytas
- Ont om dagsljus inne i hallarna
- Platsen upplevs som trygg
- Vad gäller kostnader så bedöms det som värt att satsa mer i investering för att spara kostnad över tid
- Solceller har testats i kommunen
- Bevattning av planerna hämtas från Vättern
- Identifierade naturvärden på platsen är främst ädelträd i västra delen

Att ta med sig

Guldkroksområdet behöver utvecklas i linje med de hållbarhetsmål som kommunen har. Utvecklingen kan till och med hjälpa kommunen att nå målen snabbare. Viktigt blir därför att:

Planera och utforma så att hållbara transportmedel till och från området prioriteras så att koldioxidutsläpp minskar och folkhälsan ökar.

Planera och utforma för en hållbar livsstil som uppmuntrar till förändrade, hållbara vanor.

Satsa på åtgärder för ökad hälsa och välbefinnande för alla med ökad livskvalitet som resultat.

Om- och nybyggnader skall hålla nere klimatpåverkan i bygg och driftskedet. Detta genom sunda materialval, cirkulära metoder och material, lösningar som är föränderliga samt låga energiförbrukningar.

Bevara och utveckla de gröna och blå värden som finns på platsen.

Kommunens vision och folkhälsoarbete

”TILLSAMMANS SKAPAR VI FRAMTIDENS HJO”

För att långsiktigt styra Hjo kommun har kommunfullmäktige fastställt en vision för Hjo - *”Tillsammans skapar vi framtidens Hjo”*. Här lyfts värden som samarbete, goda möten, att skapa tillsammans, att ständigt utvecklas, närhet, enkelhet och trivsel. Visionen har organiserats i kategorierna boende, besökare, levande Hjo, hållbarhet och natur, tillsammans och Vättern.

Varje år tar den politiska majoriteten fram en Budget och verksamhetsplan. I budgeten fastställs också de prioriterade mål som särskilt ska följas upp för att se om man är på väg att uppnå visionen. För 2021 var de särskilt prioriterade målen med relevans för en utveckling av Guldkroksområdet:

Mål 1:
Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningstillväxt.

Mål 2:
Det ska vara lätt att välja hållbara trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik i Hjo kommun. Hjo kommun fokuserar särskilt på att upprätthålla god kollektivtrafik till Skövde.

Mål 5:
Eleverna i Hjo kommun ska nå ökade kunskapsresultat tack vare en skola präglad av lustfyllt lärande, studiero och trygghet.

Mål 8:
Hjo kommun ska använda smart teknik och digitaliseringens möjligheter för att underlätta arbetet och öka servicen för våra kommuninvånare och besökare.

Mål 10:
I Hjo kommuns alla verksamheter ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen.

Mål 12:
I Hjo ska invånarna vara nöjda med fritidsutbudet.

Mål 14:
Hjo ska ha ett levande centrum med en positiv handelsutveckling.

Mål 15:
Hjo kommun ska vara fossiloberoende år 2030. Detta innebär att hela Hjo ska ha minskat sina växthusgasutsläpp med 80% jämfört med år 1990.

Mål 16:
Hjo ska få fler besökare.

Huvuddelen av målen anses vara uppfyllda. De mål där man bedömt måluppfyllelsen som delvis uppfylld är:

Mål 2, där möjligheterna att resa kollektivt och cykelklimatet bedöms som mindre bra. Här behöver cykelklimatet förbättras, vilket en förändring av hur man tar sig till Guldkroksområdet kan stötta.

Mål 8, här beskrivs att digitala lösningar på många områden kan förbättras. Digitala lösningar och hjälpmedel har också efterfrågats i dialogen med skola och föreningar för Guldkroksområdet.

Mål 10, här identifieras vissa brister i nåbarhet. Att bemanna idrottshallen skulle vara ett steg i rätt riktning.

Mål 14, att handla i centrala Hjo har minskat, likaså efterfrågas ett bättre serviceutbud. Ett stärkt fritidsutbud bör kunna stärka även annan lokal service.

Mål 15 bedöms som ej uppfylld då utsläppen inte minskar i den takt som behövs. Transporter är en del i detta, vilket behöver beaktas i utformningen av hur man tar sig till Guldkroksområdet.

PRIORITERADE MÅL FÖR FOLKHÄLSAN

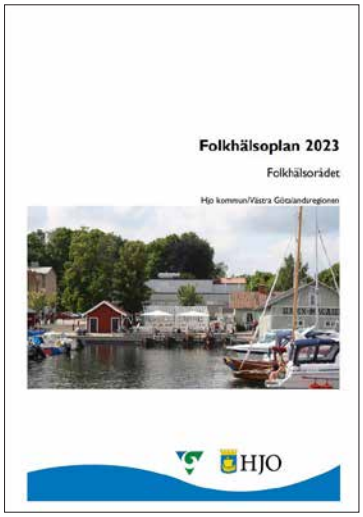
I *Folkhälsoplan 2023* har Folkhälsorådet tagit fram både prioriterade områden för folkhälsoarbetet i kommunen. Dessa är:

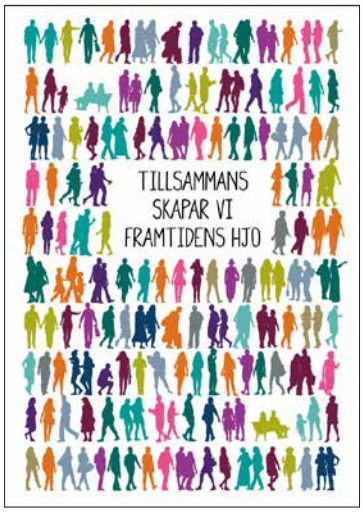
Goda uppväxtvillkor för barn och unga
- Hjo ska barn och unga växa upp under goda levnadsförhållanden. Det innebär en bra och likvärdig förskola och skola där samtliga elever kan fullfölja sina studier, ett rikt fritidsutbud, goda hemförhållanden och möjlighet till inflytande och delaktighet i samhället.

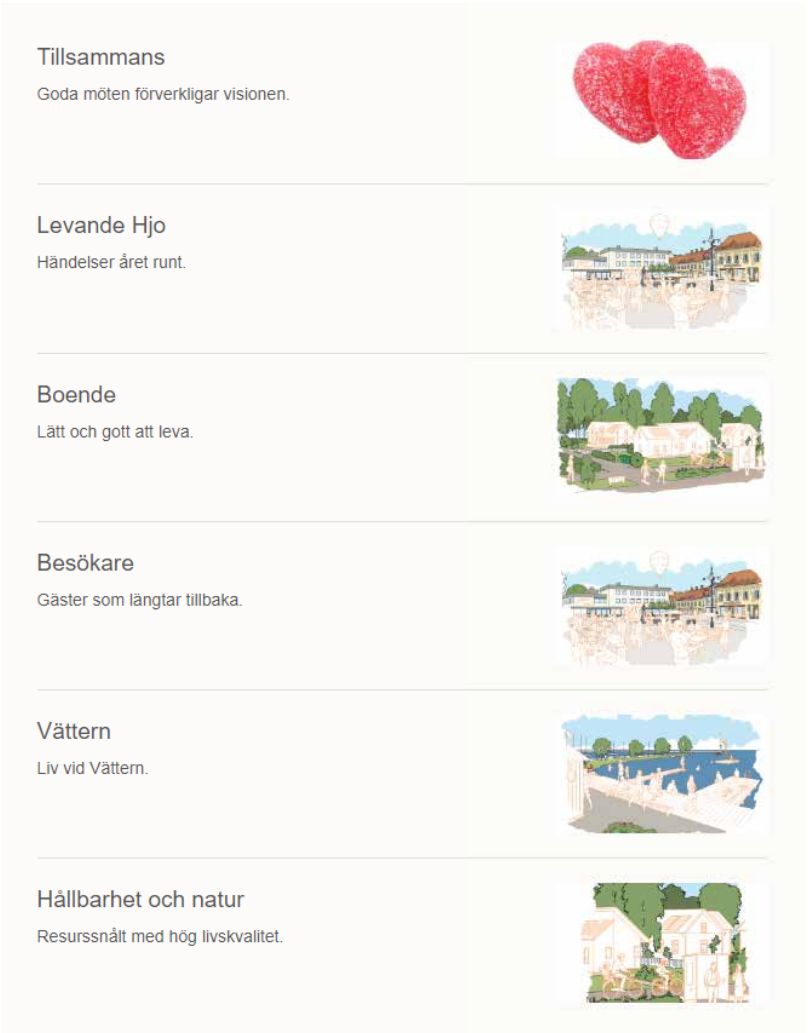
Goda levnadsvanor i alla åldrar
- I Hjo ska det vara lätt att upprätthålla goda levnadsvanor och normen ska vara det hälsosamma. Det berör främst områdena fysisk aktivitet, god kosthållning, ett liv fritt från tobaksrökning och narkotika samt ej riskkonsumtion av alkohol.

Gott psykiskt välbefinnande
- I Hjo ska medborgarna ha en tillräckligt god psykisk hälsa för att kunna bemästra livets olika svårigheter. De förhållanden som kommunen kan påverka ska främja psykiskt välbefinnande. Ingen i Hjo ska se suicid som en utväg.

Åldrande med livskvalité
- I Hjo ska man kunna åldras värdigt med livskvalité och behålla god hälsa i så stor utsträckning det går. Seniorer ska ha tillgång till sociala sammanhang och hälsofrämjande miljöer.

Hjo Kommuns sex utvecklingsområden

Att ta med sig

En utveckling av Guldkroksområdet behöver ske i linje med den vision som kommunen har. Den kan till och med hjälpa kommunen att nå målen snabbare. Viktigt blir därför att:

Upprätthålla och fortsätta att utveckla det uppskattade fritidsutbud som finns.

Att ha alla åldrar i fokus.

Se till att Guldkroksområdet stärker vi-känslan i kommunen, att det blir en plats där invånarna träffar varandra och möter kommunen.

Förbättra cykelklimatet och med det minska utsläppen från transporter.

Skolan ges ännu bättre förutsättningar för att bedriva undervisning i Idrott och hälsa.

Verksamhets-beskrivning

BAKGRUND

Dialogarbete har utförts mot föreningsliv som är aktiva på området idag, mot skola och ungdomar. En enkät har även skickats till kommuninvånarna som merparten vuxna besvarade. Utifrån detta har kommunen gjort en nulägesanalys som sammanfattar behovet på platsen.

Arbetsgruppen från kommunen har därefter tillsammans med White genomfört en workshop för att identifiera vad som händer på platsen, vilka målgrupper man skulle kunna rikta sig till samt hur närvaron ser ut över året. Detta skedde i form av diskussioner kring ett årshjul, ett veckoschema, dagsschema, samt genom en målgruppsanalys.

SKOLA & UNGDOMAR

Skolan är i stort nöjda enligt dialogerna, man saknar fler mindre lokaler för teori och gruppaktiviteter i mindre skala och mer digital teknik. Man önskar också mer utemöjligheter och drar slutsatsen att vissa typer av lokaler saknas för att uppfylla läroplanen, ex i form av digital teknik, gym, dansstudios, gruppträningsrum, utegym, grillplatser, terrängspår och skogs- eller parkområden med mera.

Ungdomars föreningsaktivitetet i Hjo är något lägre i jämförelse med andra kommuner men den självuppskattade aktiviteten bland ungdomar är dock hög. Fler mötesplatser önskas på området, både inne och ute, där man kan umgås, röra på sig och testa nya saker. Mer utmaning och action önskas, inte bara fotboll ute. Behovet av "Riskful play" lyfts i nulägesanalysen, där man vill utmana samhällets överbeskyddande och bana väg för anläggningar som uppmanar till mer utmanande rörelser på ett lustfyllt sätt.

VUXNA

Medborgarenkäten som främst besvarades av vuxna visar att de flesta kommer som åskådare till området. Läget och att mycket är samlat upplevs som det mest positiva. Utvecklade hallar med bättre läktare efterfrågas, likaså mer parkering, WC tillgängliga efter stängning och mer plats för spontan idrott, även i hallarna.

FÖRENINGAR

IFK Hjo är idagsläget främst en fotbollsförening, som även har verksamhet inom innebandy och tidigare friidrott. Föreningen äger den östra delen av Guldkroksområdet med fotbollsanläggningen Guldkroksvallen inkl. friidrottsbanor, vilket gör att nära samarbete med kommunen behövs om hela området ska utvecklas. IFK Hjo lyfter att läget i staden och att idrotten är samlad som positivt. De lyfter behovet av att underhålla och utveckla vad som finns idag, behovet av fler parkeringar och bättre bemanning på eftermiddagar och kvällar, vikten av att behålla 7-mannafotbollsplanerna samt att en av föreningens största utmaning är att få tillräckligt med ideellt engagerade medlemmar för att kunna underhålla, bedriva och utveckla sin verksamhet. Under den fortsatta dialogen med föreningen har ytterligare input inkommit. Däribland renoverings- och underhållsbehov av deras egna byggnader, fotbollsplaner samt tillhörande teknik, att man är beredd att hyra ut för att kunna dela på kostnader med kommun eller annan förening, att man är i behov av att hitta nya vägar att lösa skötsel samt att man behöver genomföra flertalet åtgärder för att bemöta nya regler och dagens krav på anläggning och utrustning.

Hjo Tennisklubb lyfter behovet av att skapa sociala ytor för samvaro mellan aktiva i föreningen, däribland genom att knyta ihop anläggningen bättre. De lyfter även behovet av rehab/gym, uppvärmningsytor, generell upprustning av anläggningen samt att önskemål om utomhusbanor.

HK Guldkroken, vars huvudsakliga verksamhetsinriktning är handboll, lyfter också områdets placering i staden som positiv, att det finns behov av fler parkeringsplatser, en ny fullstor hall med läktare, utökad bemanning i idrottshallarna under kvällstid samt ett bredare utbud med större gym, padelbana och basket utomhus. Föreningen lyfter också att fritidsgården och kommunens medarbetare inom fritidsverksamheten bör finnas på Guldkroksområdet för att de ska komma närmare föreningslivet.

MÖTESPLATSEN STATIONEN

Fritidsgården Mötesplats Stationen ställer sig positiva till en flytt till området. Stationen riktar sig till ungdomar från åk 4 till och med den dagen de fyller 18 år. I dagsläget har man tre anställda. En flytt skulle innebära möjlighet att bedriva verksamhet med "öppna dörrar" mot idrottsplatsen där ungdomar kan ägna sig åt spontanidrott i mer eller mindre organiserade former. Med personal på plats ökar också chanserna att kunna hålla hallarna öppna för spontanidrott när de ej är bokade.
Det finns också utmaningar med en flytt av fritidsgården till platsen, dels i att det blir svårare för personalen att få en överblick över ungdomarna om de kan röra sig fritt i lokalerna. Därav vore det positivt om fritidgårdens yta låg separat, men ändå nära resterande anläggning. En annan utmaning handlar om att attrahera samma målgrupp som fritidsgården tar emot idag, då flertalet ungdomar absolut

inte förknippar sin identitet med idrott och på så sätt kan bli avskräckta.

Dagens centrala position i staden och dess närvaro i centrum är en dessutom en trygghetsbringande aspekt som bör beaktas vid en eventuell flytt.

Funktioner som en ny lokal för fritidsgården önskas innehålla:

- Ett större socialt rum för samlingar, med långt matbord, många sittplatser och med god överblick
- Plats för e-sport/spelande, skapande, multisport, kontor, biljard, pingis, kök/matlagning
- Personaldel med pausrum, kontor, wc samt dusch
- Separat ingång med lås/blipp möjlighet
- Wifi tillgång överallt, inne och ute samt bra ljudanläggning
- Möjlighet att öppna upp mot en utemiljö

FLER MÅLGRUPPER

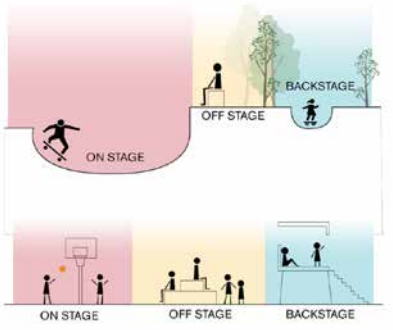
I ett optimalt förslag så designas varje funktion så att den kan fungera för många olika målgrupper. Möjligheten till mer samutnyttjande lyfts i flera sammanhang. Som komplement till de målgrupper som har analyserats i nulägesanalysen så finns det möjlighet att även rikta sig mot yngre barn, gymnasieelever, unga vuxna, tjejer specifikt, äldre generation och personer med olika funktionsvariationer.

Yngre barn kan man nå genom att skapa platser där man kan hänga och leka medans man väntar på äldre syskon eller föräldrar som utför aktiviteter. I anslutning till området ligger idag en förskolegård som erbjuder besökaren till området det klassiska lekplatsutbudet.

I dagsläget måste gymnasieelever pendla ut från orten till skolan, det kan tänkas vara en ytterligare bidragande orsak, förutom den nationella trenden med mycket stillasittande och låg aktivitet inom denna grupp, att det blir ännu fler som hoppar av organiserad idrott i Hjo. Om man istället väljer att idrotta på samma ort som man studerar kan vi bara spekulera i. Det finns flera aspekter som är viktiga att ta hänsyn till för att attrahera gymnasieelever, unga vuxna och i synnerlighet tjejer inom denna grupp. Det handlar om valfrihet, att kunna vara aktiv utan blickarna på sig, att kunna vara social och aktiv samtidigt, att introduceras till nya aktiviteter av goda förebilder, närhet och kostnad, mm.

Det finns flertalet positiva initiativ där äldre aktiveras inom kommunen med bl a testa på aktiviteter öppet för alla. Om någon av dessa aktörer vill etablera sig mer permanent inom området ses det som positivt. Positiva kommentarer kring det Pop-up utegym som har testats på området har kommit från såväl denna målgrupp som från vuxna som lämnar sina barn på aktiviteter. Dock önskas en mindre central och exponerad placering av liknande funktion.

Genom att göra hallarna mer tillgängliga så skulle även detta bidra till att man når personer med olika funktionsvariationer på ett bättre sätt.

On stage, Off stage, Back stage som inkluderande designstrategi. Att utforma platser för de som vill stå i centrum, de som vill betrakta eller de som vill testa själva.

LÅNGSIKTIGT ARBETE

Att aktivt involvera och bjuda in fler målgrupper till Guldkroksområdet är ett arbete som måste ske långsiktigt, precis som arbetet med att aktivera fler i hela staden. Genom att aktivt arbeta med strategier för hur fler kan bjudas in till aktivitet i alla projekt som Hjo Kommun genomför de kommande åren, stora som små, så kan utbudet breddas avsevärt. En viss plats kan inte alltid attrahera alla, men flera platser med olika karaktär kan göra det i kombination med varandra.

Att ta med sig

I fortsatt arbete bör en designdialog med brukarna etableras för att hitta rätt lösningar och skapa engagemang för utvecklingen.

Att utvecklingen av fler och bättre platser för spontan aktivitet sker i samklang med och gärna samtidigt som området stärks utifrån föreningarnas behov (i dagsläget och framtida) för tävling, träning, skötsel, admin, samling, mm.

Att Guldkroksvallen med fördel bör inkluderas och utredas vidare i kommande utvecklingsarbete för att området som helhet ska bli bra. Vi ser att Guldkroksområdet som helhet har potential att, förutom att vara en uppskattad plats för Hjoborna, också bli resemål för föreningar som kan åka på träningsläger hit i framtiden.

Guldkroken

AKTIVITETSPARK | HJO

Analys

Platsen i staden

ÖVERSIKTSPLAN

Hjo kommuns översiktsplan (ÖP) är framtagen 2010, med en tidshorisont på 10-15 år. Den ger en övergripande riktning för kommunens innehåll, lokalisering och markanvändning på lång sikt. Här beskrivs utvecklingen av till exempel fritid, friluftsliv och fritidsanläggningar samt skolor översiktligt, dvs ÖP ger inte specifika riktlinjer till hur området bör utvecklas annat än att det är reserverat för lek och idrott.

Exempel på aspekter som ÖP tar upp är följande:

- Guldkroksområdet ska ha möjlighet att vidareutvecklas. Bebyggelse som kan försvåra en eventuell utbyggnad av lek- och idrottsanläggningar ska inte förläggas i områdets närhet.
- Rimliga avstånd mellan skolor, förskolor och bostäder samt attraktiva utemiljöer för barn är viktiga aspekter för att locka nya familjer till kommunen.
- Hjo kommun ska genom en målinriktad samhällsplanering verka för ökad rörelse på fritiden förkommunens barn och ungdomar.

Slutligen berör ÖP även Stadsparken och hänvisar till att den bör utvecklas som en fridfull kurortspark med variationsrik flora, samt att Hjoåns Dalgång ska bevaras och utvecklas, vilka båda kan på ett fint sätt komplettera idrottsområdet.

En av de största fördelarna med Guldkroksområdet är just dess närhet, för Hjobon är det alltid nära till både fritid och rekreation vilket illustreras på kartan till höger.

TRAFIKPLANERING

I skrivandets stund håller Hjo kommun på att ta fram ett nytt trafikprogram. I tidigare gällande trafikprogram från 2016-2021 har kommunen satt upp målet: ”Minskad genomfartstrafik i de centrala delarna av staden”. Det planeras en ny vägsträckning mellan Falköpingsvägen i höjd med nya skolan och bostadsområdet norr om Guldkroksområdet (se karta till höger*). Man kan tänka sig att detta i framtiden kan leda till något mer trafik förbi området.

Kommunen jobbar även aktivt med följande mål: ”Ökad användning av cykel som transportmedel”, ”Anpassning av hastighetsbegränsningar”, ”Förbättrade parkeringsmöjligheter”, ”Förbättrad trafiksäkerhet och tillgänglighet” samt ” Minskad miljöpåverkan”.

KOPPLING TILL STADEN

Guldkroksområdet är beläget inom tätbebyggt område i den södra delen av Hjo stad. Hit har majoriteten av Hjoborna mindre än 3 km, vilket gör det lätt att ta sig till området med hållbara transportmedel såsom att cykla eller gå vilket är en stor fördel.

Området ligger i närheten av Guldkrokskolan, bostadsområden samt planerade utvecklingsområden med bostäder kring den planerade nya vägen. Närheten till Skolskogen och Strandpromenaden öppnar också upp för möjligheten att knyta samman och utöka med fler motionsslingor

DETALJPLAN

Större delen av Guldkroksområdet ligger idag inom planlagt område. Idrottshallarna, actionparken, parkeringen, konstgräsplanen och de mindre fotbollsplanerna tillhör detaljplanen (DP) DEL AV SÖDER 3:44 M FL upprättad 1990-04-05. Markanvändning betecknas som IDROTTSOMRÅDE och lite mer är halva byggrätten är utnyttjad och har en begränsad byggnadshöjd på 8 m. I övrigt ligger större delar av området på prickmark och flertalet sträckningar för underjordiska ledningar förekommer, som även korsar befintliga anläggningar.
Guldkroksvallen ligger inom del av Hjo Kommuns äldre stadsplan som ändrades vid området Guldkroksvallen 1972. Områdesbeteckning är Rekreationsområde, område för idrottsändamål med en maximal byggnadshöjd på 8 m. Endast en liten del av ytterområdet ligger här på prickmark.

Västra delen av Guldkroksområdet ligger utanför planlagt område.

Utsnitt av DP från 1990 med prickmark.

POTENTIAL

- Det centrala läget i staden.
- Möjligheten att koppla samman området till andra rekreationsområden.

UTMANINGAR

- Att nya kopplingar måste ske delvis via villaområde kan göra dem otydliga.
- Stor utbredning av prickmark på området gör att det kommer att krävas ny detaljplan i samband med upprustningen.

0 300 600 900 m

Skala 1:15 000. SWEREF 99 TM. RH 2000.

Ortofoto hämtat från Lantmäteriet 2022-10-19

Aktiviteter och ytor

MARKÄGANDE & DRIFT

Majoriteten av marken inom Guldkroksområdet ägs av Hjo kommun, där en stor del av marken inte i nuläget är ianspråktagen för anläggningar.

Guldkroksvallen friidrottsbana och fotbollsplan ägs av IFK Hjo och det finns även två privatägda tomter i nordvästra delen av området. Drift och underhåll på kommunal mark sköts av Hjo kommun. Idrottsverksamheterna har ingen anställd personal utan driver idrotten på ideell basis.

ANVÄNDNING & RÖRELSEFAKTOR

Organiserad idrott

Organiserad idrott i luft, mark och vatten (utövas i förening på kommunala, privata eller föreningsägda platser). Merparten av områdets yta används till organiserad fotbollsverksamhet. Det finns fem olika planer med varierande storlek. Nyttjandegraden är svår att bedöma. Gräsytorna brukas mellan mars till november. Under januari och februari nyttjas istället konstgräsplanen. Konstgräsplanen används också för spontanidrott under hela året. IFK Hjo har tidigare haft organiserad friidrott men den bedrivs inte i nuläget.

Självorganiserad idrott

Självorganiserad idrott, även kallad spontanidrott, omfattar bollplaner, utegym, skateparker, löparspår etc som ligger på offentlig plats och är öppet för alla och där idrottande sker på egen hand. Actionparken är områdets nytillskott och har inneburit stor skillnad på hur området upplevs och används. Det nya tillägget tillgängliggör Guldkroksområdet för de som inte är föreningsaktiva vilket är ett viktigt grepp för att locka fler till aktivitet. Beachvolleyplanen är anlagd på del av 7-mannaplanens område. Delen söder om sandplanen har potential att utvecklas. Friidrottsområdet och bollplanerna är alla stängslade men grindarna är öppna. Tillgängligheten för de med nedsatt rörelseförmåga in till Friidrottsområdet är dock begränsad. Konstgräsplanen används flitigt för spontanidrott.

Skolidrotten

Skolidrotten använder området för sina utomhus lektioner, bland annat friidrottsområdet. Det finns en slinga som löper runt i naturområdet med start och mål vid tennishallen. Olika enkla objekt för fysiska utmaningar finns utplacerade på området. Utegym saknas men finns på flera andra platser i staden. Det tillfälliga gym som ordnades på området under sommaren var dock välbesökt.

Vardagsrörelse

Vardagsrörelse omfattar parker, offentliga platser, bostadsgårdar, skolgårdar etc där fysisk aktivitet i vardagen kan ske beroende på utformning. Den vackra parken längs Vättern, skolgården och förskolegården bidrar till ett nätverk av offentliga platser i Guldkroksområdets absoluta närhet. Naturområdet i sydväst har också pekats ut som en viktig lunga för rekreation med sin grillplats och hundrastgård. Området verkar användas flitigt för fri lek då många av träden och ytorna runt stammarna har slitage. I en sliten äldre har det tidigare pågått fritidsaktiviteter. Det finns stor potential att stärka och utveckla befintliga kvaliteter i detta område.

RUMSLIG DISPOSITION/ ZONERING

Överlappande av funktioner

Då området är uppdelat mellan verksamheterna är det enbart vid actionparken och beachvolleyplanen som det uppstår ett överlappande av funktioner i rum och tid. Genom tillägget av sittplatser så har en mötesplats uppstått. Det finns stor möjlighet att berika och göra tillägg till de befintliga zonerna. Detta möjliggör att barn men även alla åldrar kan inspireras av varandra och ta del av de aktiviteter som pågår intill. Samverkanseffekter mellan olika typerna av rörelse är positivt. Vid en förändring av befintliga hallar och/eller en utbyggnad är det av denna anledning viktigt att mötet mellan insida och utsida stärks.

Fastighetsindelningen och ägandet av marken är en begränsning med avseende på hur stråk och platser skulle kunna förändras. De rosa områdena på nästa uppslag är identifierade som möjliga för en förändrad användning. Utmaningen med detta är att IFK Hjo skulle få mindre ytor för sin fotbollsverksamhetverksamhet. Om förslaget för ytorna blir något som gagnar deras aktiviteter skulle det dock bli en win-win situation. Fortsatt dialog om användningen och markägoförhållandena bör hållas i framtida skeden.

Angöring & bilparkering

Idag finns det ca 40 bilparkeringsplatser lokaliserade i direkt närhet till entréerna. 8 av dessa är anvisade till personal. Infart sker vid två anslutningar från norr där även de mest frekventerade g/c-stråken från centrum också ansluter. Det råder delade meningar om det behövs mer parkering för fordon eller inte. Vid evenemang eller när många aktiviteter sammanfaller är det dock uppenbart att en flexibel parkeringslösning skulle gynna verksamheterna. Möjliga ytor för uppställning skulle kunna vara på gräsytorna längs Lars i Knäpplans väg samt längs omkringliggande gator. I vardagssituationer är det dock en god princip att ge mest plats vid målpunkten för de hållbara trafikslagen såsom gång- och cykel. Busshållplats bör därefter prioriteras och sist privata fordon. En omfördelning av yta och lokalisering av parkering är därför att rekommendera.

Cykelparkering i entrézonen är undermålig; befintliga ställ låser endast fast 1 hjul.

Sliten portik med stort signal och kulturvärde bidrar till områdets identitet. Entrén stod tidigare i hörnet mot Idrottsgatan/ Vättern.

Organiserad idrott står för merparten av aktiviteterna i området. Här fotbollsföreningen omklädningsrum.

Självorganiserad idrott i Actionparken. Gestaltad med sinnlighet genom rika planteringar.

Solid tennishall med intilliggande ytor med outnyttjad potential.

Villa som tidigare nyttjats för utefritids verksamheter. Hus och tomt i stort behov av renovering alternativ utveckling

Stora impedimentsytor göra att det blir långt mellan byggnader och människor.

Friidrottsanläggningen används även för skolidrotten men saknar utrustning för att bedriva friidrottsverksamhet.

A-hallens baksida vittnar om att det är en undanskymd plats där det är möjligt att hänga utan vuxnas uppsyn.

POTENTIAL

- Ytor i nära anslutning till Guldkroksområdet kan avlasta området genom omfördelning av till exempel parkering.
- Ytorna väster om A-hallen och Tennishallen är outnyttjade.
- Kantzonerna kring fotbollsplanerna är outnyttjade.
- Möjlighet för fler överlappande funktioner skuille ge en högre rörelsefaktor.

UTMANINGAR

- Hantera topparna såsom vid evenemang och dalarna när det är få i området.
- Öka mångfunktionaliteten utan att tränga undan befintliga aktiviteter.
- Uppnå trygghet, aktivitet, överblickbarhet och samtidigt värna biologisk mångfald och naturvärden såsom rofylldhet.
- Skapa tryggare plats för aktivitet för de som inte vill stå i centrum.

Kartläggning av aktiviteter och ytor

Skolgatan
Idrottsgatan
Möjlig yta att aktivera, i direkt anslutning till entréområdet. Hitta ny plats för sargen.
Möjlig yta att aktivera, i direkt anslutning till Vallgatan och Vätterns strand.
IN/UTFART
TEMP SARG
ENTRÉ-PORTAL
LÄKTARE
KIOSK
FOTBOLL 11-MANNA /FRIIDROTT /EVENEMANG
G/C
OMKLÄD-NING
FÖRRÅD
FOTBOLL 5-7-MANNA
FOTBOLL 9-MANNA
FÖRENINGSLOKAL
En möjlig yta att nyttja för fler verksamheter. Potential att öka aktiviteten längs GC-stråket.
BORRBÄCK
Entréer byggnader
Vardagsrörelse
Områden med störst potential till förändrad markanvändning
Områden som kan stärkas utifrån befintliga naturvärden
0
40
80
160
Skala 1:3000

Stråkanalys

AKTIV TRANSPORT

Aktiva transporter omfattar cykel- och gångvägar samt strukturer som uppmuntrar till aktiva transporter som exempelvis ytor för cykelparkering.

Att gå och cykla

Det är lätt att ta sig fram i Hjo och till Guldkroksområdet. Ringvägen har breda gångbanor med trädrader och belysning. Huvudstråket genom Guldkroksområdet används flitigt då det kopplar samman bostadsområdena i södra Hjo till centrum. Många väljer stråket för en av de vanligaste fysiska aktiviteterna; att promenera med sin hund. Stråket skulle dock kunna bli än mer attraktivt och bidra till att fler boende skulle överväga att ta cykeln framför bilen i sin vardag.

Cykelparkeringarna är slitna och de saknas väderskydd. Cykelställen saknar möjlighet att låsa cykeln i ramen och båda hjulen. En upprustning av cykelparkeringen är viktig för att öka andelen aktiva transporter. Generellt är Bostadsgatorna breda och trafikmängderna låga vilket tillåter fordon och cyklister att samsas. För ovana och/eller otrygga cyklister kan avsaknaden av en separerad cykelbana dock vara negativ.

ORIENTERBARHET & ENTRÉER

Ursprungligen byggdes fotbollsvallen i den nordöstra delen av området med entré från Idrottsgatan/Vallgatan. Portalen flyttades senare in i centrala stråket, i Skolgatans förlängning. Hallarna är placerade centralt på området och detta innebär att det inte finns någon direkt annonsering av byggnaderna ut mot omgivningarna. Området upplevs därför anonymt för besökare som passerar förbi. Sikten till hallens entré är bruten av pelarträdens låga, breda kronor. I det nordvästra hörnet blockerar träden den forna entrén.

Entréerna längs övriga g/c stråk har ingen specifik utformning.Områdets huvudsyfte är att bidra till ett rikt fritidsliv för Hjo-borna och stärka vikänslan. Genom att öka andelen inbjudningar och skapa en välkomnande entréplats synliggörs rummen för rörelseglädje. Detta kan i sin tur bidra till att höja invånarnas medvetenhet om hälsobringande miljöer och öka deras stolthet över sitt idrottsområde. På så vis kan Guldkroksvallen bli en stark destination för Hjoborna, deras vänner och för turister.

NÄTVERK & BARRIÄRER

Slingor

På området sammanstrålar två uppmarkerade slingor; Hälsoslingan på 2,5km och det kortare spåret inne på området uppmarkerat med blått. Den blå slingan är ett initiativ för att få till löpning främst för skolidrotten. Det finns även en del upptrampade stigar i naturområdet och runt planerna som vittnar om behovet av att röra sig utanför det tillrättalagda.

Stängsel

Området har en stor andel höga stängsel för att hålla bollarna inne på området. Inför evenemang med biljettförsäljning fyller de en funktion för att tydliggöra entrén. Stängsel tillför inga positiva upplevelsevärden och begränsar tillgängligheten. Att på några ställen öppna upp i stängslen för att öka öppenheten och genheten mellan bostadsområdena och aktiviteterna skulle vara positivt.

KVÄLLAR OCH VINTERTID

Belysning

Ljuset från armaturerna blockas delvis av trädens kronor vilket gör marken bitvis mörk. Belysning av alla stråk i området bör ses över för att öka attraktiviteten i ögonhöjd. Vissa armaturer bländar och andra är för starkt ljussatta såsom Lars i Knäpplans väg. I denna miljö blir områdena runtomkring väldigt mörka och upplevelsen är att befinna sig på en scen med osynliga åskådare. Att uppnå en balans mellan de olika rummens ljusnivåer är att föredra. Samt att armaturerna är placerad i en mänsklig skala utan bländning.

POTENTIAL

- **Området ligger samlat men har ingen direkt koppling till omgivningarna.**
- **Utveckla slingorna med fler fysiska och motoriska utmaningar.**
- **Öka attraktiviteten för de på hjul både med ytor för rörelse och parkering.**
- **Skapa bättre flöden och kortare vägar genom att förändra utbredning av stängsel**

UTMANINGAR

- **Att få stora ytor för bollsport att på ett naturligt sätt samsas med fler platser för andra typer av aktiviteter.**
- **Att förtydliga entréer till området som idag flyter ut i större impedimentsytor.**
- **Ljussätta området både med funktionsbelysning och rumsskapande behagligt ljus i ögonhöjd utan att området överbelyses.**

Upphöjd korsningspunkt i Skolgatan, det viktigaste stråket från centrum.

Vägen till huvudentrén är otydlig. Den stora tallen och andra grova träd blockar visuellt.

Huvudentréerna ligger långt in på området. Muralen och planteringarna lyfter områdets attraktivitet genom sin färg och form.

G/C stråken genom och längs med är rika på upplevelser och väl använda.

G/C stråken genom och längs med är rika på upplevelser och väl använda.

Den blå slingans start och mål. Idagsläget utgörs slingan av en upptrampad stig med utplacerade stolpar som visar antal meter.

Huvudstråket genom området kan stärkas genom fler överlappande aktiviteter och inbjudande kantzoner för vistelse.

Rumsskapande belysning i actionparken ger ett jämnt ljus som möjliggör spontanidrott under dygnets mörka timmar.

Lars i Knäpplans väg upplevs överdimensionerad och så väl upplyst att omkringliggande områden blir ännu mörkare.

Fin plantering vid infarten. G/C stråket skulle kunna höjas upp för ökad prioritering av aktiv transport.

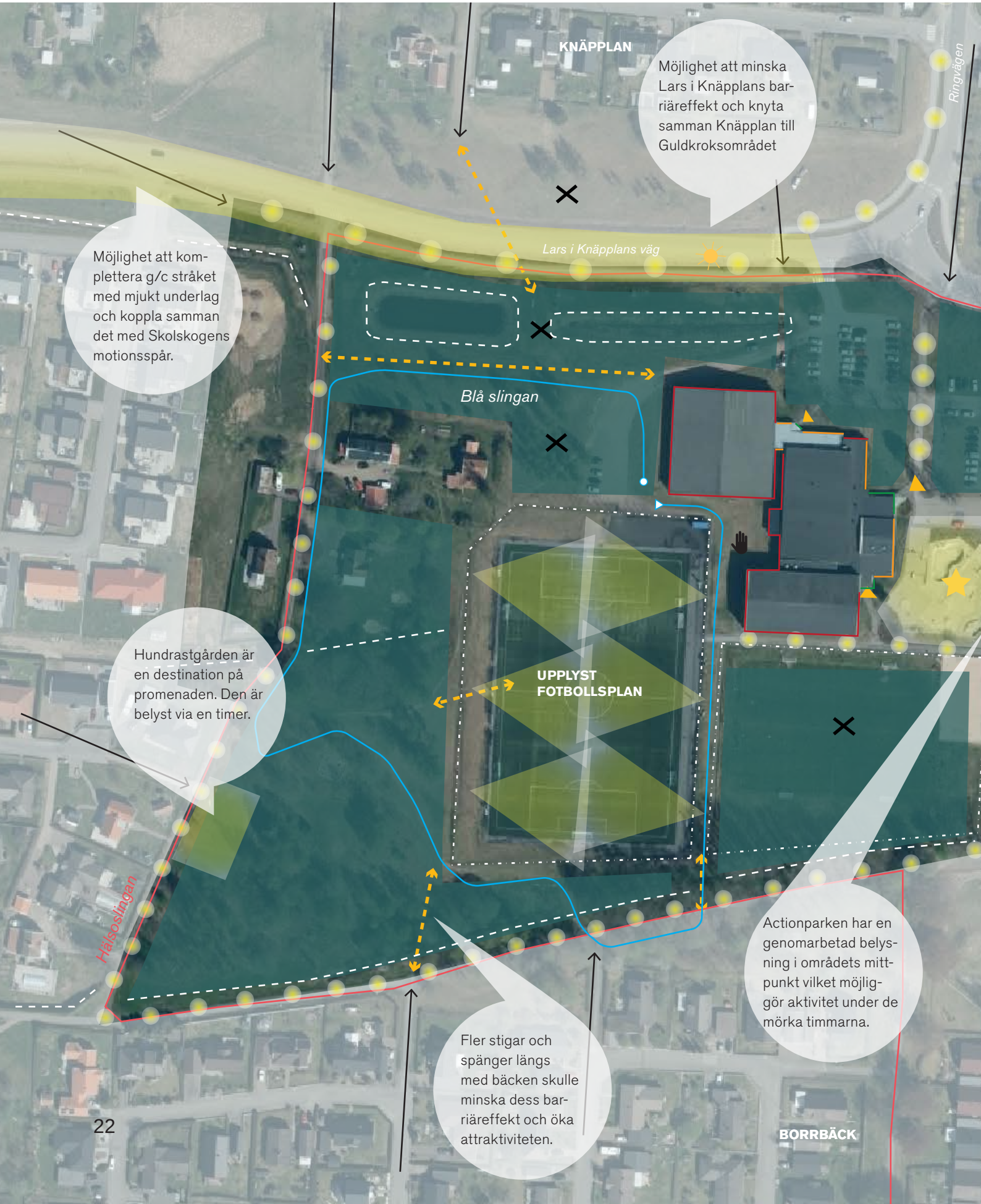

Möjlighet att länka samman Skolskogens obelyst slinga med Guldkroksområdet. Slingan ligger precis vid en äng som används av en hundträningsklubb.

En direkt koppling ner till Strandpromenaden och vattenaktiviteter på Vättern saknas i dagsläget.

Kartläggning av befintliga stråk

Skolgatan
Idrottsgatan
Hälsoslingan
Möjlighet att skapa en ny entrésituation med karaktär och förbättrad orienterbarhet för att öka kontakten till hallarna.
Potential att tillföra aktivitet och gestalta ytterzonerna för att lyfta fram Guldkroksområdets funktion och karaktär.
Potential att öppna upp vallen i det ursprungliga läget för att ge ett välkomnande första möte vid ankomst från söder
Möjlighet att låta Hälsoslingan få en direkt koppling ner till strandpromenaden och aktiviteter på Vättern.
Belysning av alla stråk bör ses över för att öka attraktiviteten i ögonhöjd. Speciellt Lars i Knäpplans väg har alltför dominerande trafikbelysning.
UPPLYST FOTBOLLSPLAN
1
Vattendrag - barriär
Stängsel - barriär
Stängd/Inaktiv
Halvöppen/Lågaktiv
Tillgänglig/Aktiv
Stråk orienterbarhet
Saknad koppling
Mörka zoner
Bländning
Otydlig ingång
Tydlig entré
Svart hål
Otryggt
Rumsskapande belysning
0
40
80
160
Skala 1:3000

Naturvärden

BOSTADSNÄRA NATUR

Området i sydväst har en viktig funktion som bostadsnära natur. Likväl som vi behöver stimulans och aktiva mötesplatser med puls behöver vi avstressande naturliga miljöer utifrån vetenskapen om biofili, dvs en nedärvd kärlek till naturen.

Lek i natur är också mycket positivt då barnen använder sin egen kreativitet och lust till att upptäcka och skapa lekar. Naturen utvecklar också barnens motorik, balanssinne och hälsa på ett annat vis än konstruerade lekmiljöer. Idag finns det ingen specifik lekplats på området. Däremot en förskola med gård utformad för barn mellan 1-6 år. Lekvärdet i naturområdet måste ändå anses högt då det finns mycket löst material; jord, vatten, bark, pinnar etc som kan användas för fantasilekar och skapande. Flera av träden är klättringsbara även för små barn.

PARKKARAKTÄRER

Utifrån forskning som handlar om vilka kvaliteter som människor uppskattar i offentliga parkmiljöer så har åtta olika karaktärer definierats. I Guldkroksområdet återfinns sex av dessa åtta karaktärer om än i en begränsad omfattning. På vallen upplevs känsla av *kulturhistorisk miljö* med en identitet då läktare och portiken i trä andas idrottstradition. Här finns det en tillgänglig, stor yta där olika evenemang kan ta plats över året; en sorts *allmänning* för *festligheter*. Begreppet *Lustgård* kommer sig av möjligheten att kunna njuta av omgivningarna och slappna av; att barnen kan leka fritt utan att de vuxna behöver oroa sig för tex trafikolyckor. Actionparken är en sådan plats; som ramas in av planteringar, har picknickbord samt grill. Det är en plats långt ifrån trafik, som har god överblick och en blomstrande inramning. Grillplatsen i sydväst kan också benämnas lustgård.

I den bostadsnära naturen finns platser för *rofylldhet* och till viss del *artrikedom*. Det är ett område där en kan höra naturens egna ljus såsom fågelkvitter. Saknas gör känslan av att gå mellan ett rum till ett annat; begreppet *rymd* samt upplevelse av *vilt*. Att stärka och utveckla befintliga kvaliteter och att ha närhet mellan dem är positivt. Dock förtar vissa av dom varandra tex festlighet kontra vildhet och eller rofylldhet. Här är det ett vägval om kvaliteten ska finnas i närliggande områden eller skyddas.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Människan är beroende av naturen och de tjänster, ekosystemtjänster, som den ger. Genom att inventera, analysera och planera för ekosystemtjänster skapas attraktiva, hållbara, resilienta och hälsosamma städer och tätorter.

1. Stödjande tjänster

Biologisk mångfald kan förstärkas genom utveckling av fler livsmiljöer för ett prioriterat antal arter/artgrupper. Fokus ädellöv, pollinatörer och ängsmark. Ädellövträd såsom ek och lönn måste skyddas. De gamla almarna längs Idrottsgatan är tyvärr sjuka och måste inom en snar framtid tas ned. Längs de blötare delarna i området växer hassel och asp. Blågröna kantzoner är rika på biodiversitet vilket är väldigt värdefullt. Gröna ytor med vegetation i olika skikt ger en positiv effekt för både vind- och bullerdämpning. Det finns idag en stor andel uppvuxna, grova träd i flera delar av området. Komplettering av växtmaterial i valda delar är positivt för de stödjande tjänsterna.

2. Reglerande tjänster

Översvämningsområdet längs Lars i Knäpplans väg kan utformas för att ha en ökad mångfunktionalitet. De smala och djupa dikena är idag barriärer. Genom en förändrad profil och anlagda stråk kan ytorna istället bli en stor tillgång. Dagvatten kan bli synligt och kulverteringar kan öppnad upp i delar som inte är i konflikt med aktivitetsytorna. Nyskapande av flera grön- och blåstrukturer är mycket positivt för de reglerande tjänsterna men ger också habitat åt många insekter och kräldjur.

3. Kulturella tjänster

Kunskap och inspiration är grunden till människans förhållande till naturen. Genom kunskap skapas förståelse, intresse och respekt. Genom att stärka platser för naturpedagogisk, lek och aktivitet i grönblåa miljöer främjas de kulturella ekosystemtjänsterna. Kan det befintliga området i väst stärkas genom ökat fokus på naturpedagogik, kretslopp och odling? Eller ska den nya Stationen ha närhet till dessa tjänster?

Lövträd som ger svalka under varma dagar och skydd från regn och blåst. Det är positivt med en blandning av arter och skikt.

Vattendragen genom området är idag barriärer men de har potential att utvecklas med ökad mångfald och med lekotoper.

Inslag av naturvård genom holkar i stråket längs bostadsområdet Borrbäck.

En glänta med en anlagd kulle ger en solbelyst och skyddad plats med lekmöjlighet i terräng.

Grillplatsen är enkel och har plats för större grupper att samlas för att laga mat och socialisera.

Det finns flertalet ekar med lågt grenverk vilka utgör perfekta klätteranordningar.

Översvämningsytorna har en skarpt skuren profil vilket gör det svårt att nå vattnet. De är en barriär istället för en attraktiv miljö.

Längst mot väster finns det en rikt blomstrande äng. I kurvan vid Lars i Knäpplans väg finns det ett insektshotell.

Ytorna mellan bollplanerna har potential att utvecklas med fler blommande arter som kan stötta pollination och livsmiljöer.

POTENTIAL

- Många fullvuxna träd och trädrader kring området. Dessa grönstrukturer kan förstärkas.
- Vattnet som rinner genom området kan tas tillvara och bli en tillgång istället för ett problem.
- Tillägg i de grönskande områdena som blir attraktiva funktioner för rörelse och vistelse.

UTMANINGAR

- Avvägning mellan att utveckla grönblåa miljöer för växt- och djurliv och/eller hårdgjorda miljöer för fysiskt aktivitet.
- Vatten i lekmiljöer som blir trygga.
- Öka andelen grönska som skapar liv men samtidigt minskar orienterbarheten.
- Belysa för mänsklig aktivitet utan att störa de biologiska funktionerna hos växt- och djurliv.

Kartläggning av befintliga naturvärden

Möjlighet att bibehålla merparten av de grova träden och utveckla ett attraktivt grönt och aktivt entréområde.
Potential att öka andelen träd och grönska för att skapa mer lä och skydd från dåligt väder.
Idrottsvägen
KULTURMILJÖ
NATURGRÄSPLANER
1.1 biologisk mångfald
1.2 ekologiskt samspel
1.3 livsmiljöer
1.4 naturliga kretslopp
2.5 reglering av lokalklimat
2.6 rening & reglering av vatten
2.7 pollinering
4.1 fysisk hälsa
4.2 mentalt välbefinnande
4.3 kunskap och Inspiration
4.4 social interaktion
4.5 kulturarv och identitet
0
40
80
160
Skala 1:3000

Byggnader på platsen

Guldkroksområdets bebyggelse domineras av de sammankopplade hallar som har uppförts etappvis under 1900-talets senare del. A-hallen byggdes 1969, 1987 tillkom B-hallen samt en ny sammankopplande entrédel och 1990 tillkom Tennishallen. Alla dessa byggnader ägs av kommunen. Området innehåller inte bara hallarna utan även ett antal komplementbyggnader, främst kring Guldkroksvallen som alla har utformats med liknande kulörer och detaljer. På området ligger också privata villor i klassisk lantlig stil samt en villa som idag står tom med tidigare kommunal verksamhet. Guldkroksområdet innehåller såväl typiska inslag på en idrottsplats i form av enklare gunnebostängsel, till bevaransvärda träbyggnader med höga kulturmiljövärden. Ett av områdets största arkitektoniska styrkor är just dess tidtypiska gestaltning av byggnader, där lekfullhet och detaljer har omsorgsfullt valts. Här är utmaningen att hitta lämplig verksamhet eller funktion till byggnaderna och ett långsiktigt användningsområde.

HALLARNA

A-hallen utformades som tränings- och tävlingshall för inomhusidrott där handbollens krav kom att sätta storleken. Handbollens planmått på 20x40 meter ryms i hallrummet och en upphöjd läktare finns längs långsidan. Nivåerna i A-hallen är många. Entrén ligger i marknivå och härifrån når man läktaren som ligger några steg upp medan hallrum, omklädningsrum med mera finns en våning ner. En hiss har byggts på senare år för att lösa tillgängligheten mellan alla nivåer.

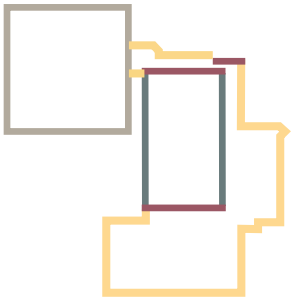
B-hallen byggdes till på 80-talet och rymmer ytterligare planer för fullstor handboll, innebandy mm men hallen saknar läktarutrymmen. Den har egna omklädningsrum och samma entré som A-hallen. Alla rum ligger på samma nivå, dvs markplan.

Tennishallen som kom ytterligare några år senare består av två fullstora tennisbanor med regelmässiga mått i alla dimensioner. Den har egna omklädningsrum och biutrymmen men egentligen ingen naturlig koppling till de andra hallarna. Tennsihallen ligger även den i markplan.

UTSIDAN

Tillsammans bildar hallarna en stor sammanhängande byggnad uppdelad i stora volymer. En tydlig entrésida finns mot öst/nordöst där angöringen sker men baksidorna blir många. De bildas också en del vrår och dolda ytor runt byggnaderna som ofta upplevs som otrygga och där skadegörelse och oönskade saker sker. Dock är skadegörelsen och andra otrevligheter inget stort problem på platsen enligt uppgift förmodligen på grund av att många ändå värnar om platsen. Påtagligt är också att byggnaden och hallarna är väldigt slutna. Inga fönster med möjlighet för in- och utblickar finns i hallarna med undantag för entrén och de arbetsrum som finns. Det allmänna skicket på byggnaderna upplevs som relativt gott, trots byggnadernas ålder. Nivån och ambitionen i det dagliga underhållet är högt vilket märks tydligt och skapar ett trevligt första intryck framförallt inne i anläggningen.

A-hallen 1969, träfasad
A-hallen 1969, tegelfasad
B-hallen 1987, träfasad
Tennishall 1990, träfasad

A-hallen - Fasader syns endast på baksidan. Utvändiga förråd har byggts till. Här förekommer skadegörelse.

A-hallen och Tennishallen - Mellanrumet i dolt läge. Kan upplevas som otryggt.

B-hallen - Lekfull fasad vid huvudenté. Karaktäristisk takfot och färgsättning med olika matta pastell-kulörer.

B-hallen - Huvudentré med spetsigt skärmtak. Det är vid entrénsidan som pastellkulörerna är som tydligast.

B-hallen - Större fönster mot socialt rum. Viktigt med koppling ute/inne vid entré.

B-hallen -Sluten baksida. Träfasad med tydlig rytm i behov av målning.

Brokig samling av fasadmaterial mot entrésida. Tegel och träfasad.

Solid och sluten tennishall avslöjar inte mycket om dess innehåll. Dörrar ställs ofta på glänt.

Villa som står tom inom området i väst. I stort behov av renovering.

Träpanel på prtiken i behov av renovering, gul kulör är signifikant för Guldkrokvallen.

Fotbollsklubbens omklädningsrum i gul kulör, relativt ny byggnad.

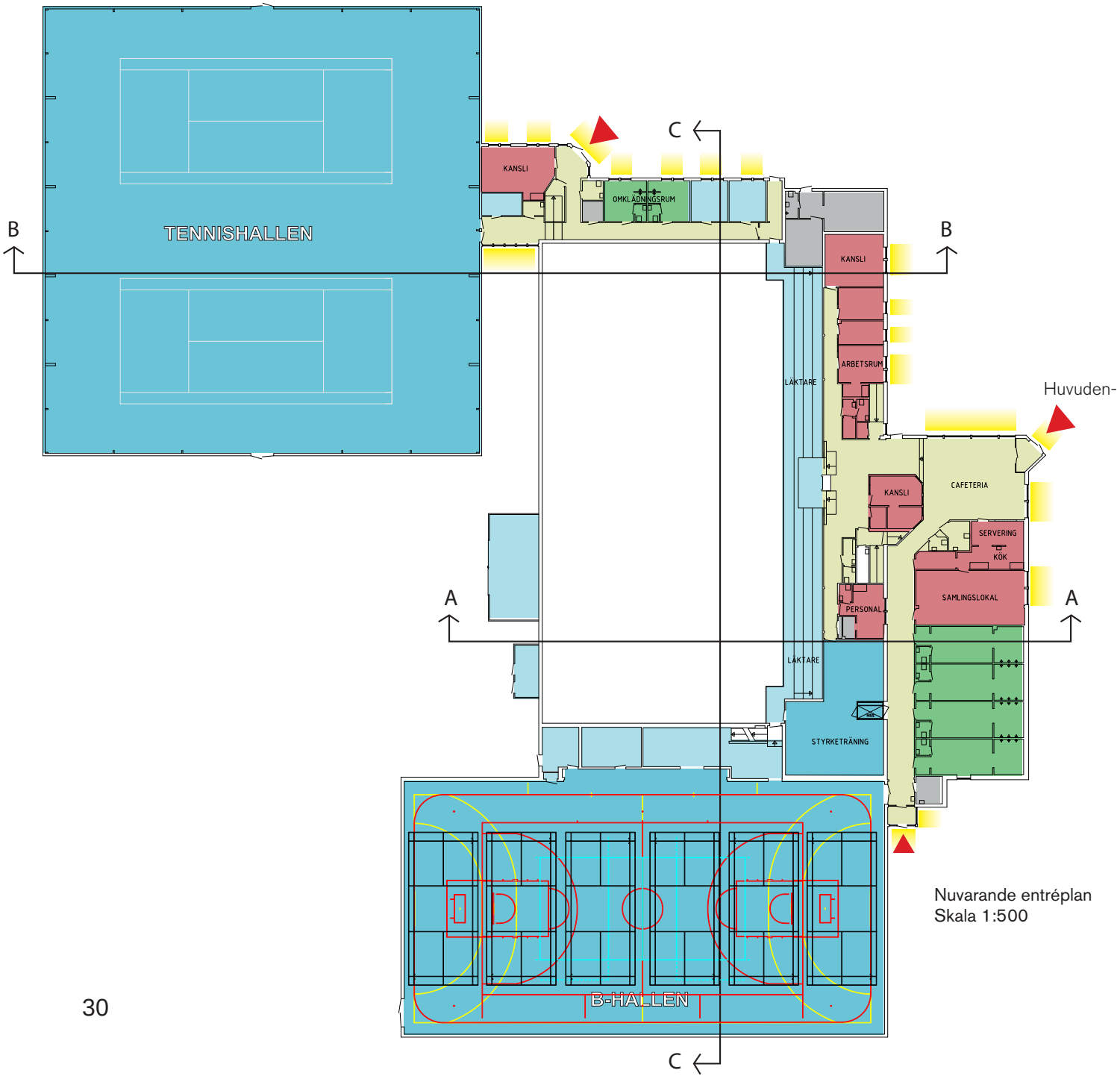
Läktare till Guldkroksvallen. Vid ommålning bör den få samma gula kulör som övriga byggnader.

Klassisk entré idag till Guldkroksvallen från 1935, omnämns som extra beveransvärd med högt kulturmiljövärde. Behov av renovering.

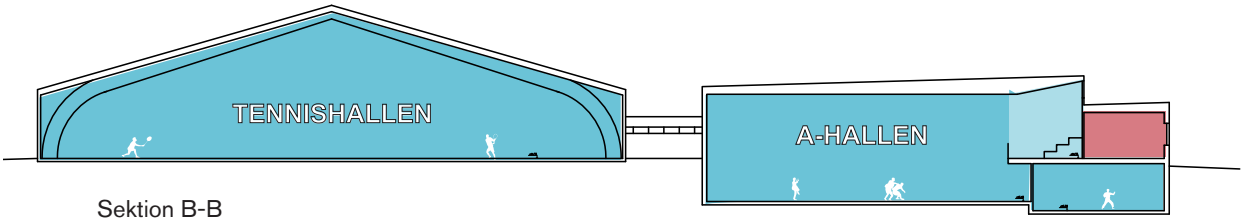
Entrén har flertaler bevaransvärda detaljer och är en av de bäst bevarade idrottsplatserna från sin tid i länet.

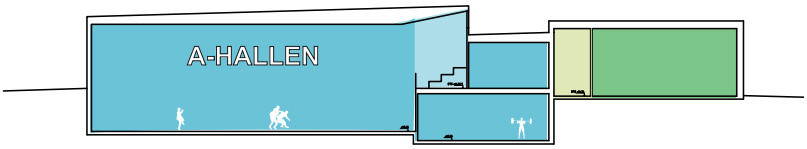
Nuvarande entréplan
Skala 1:500

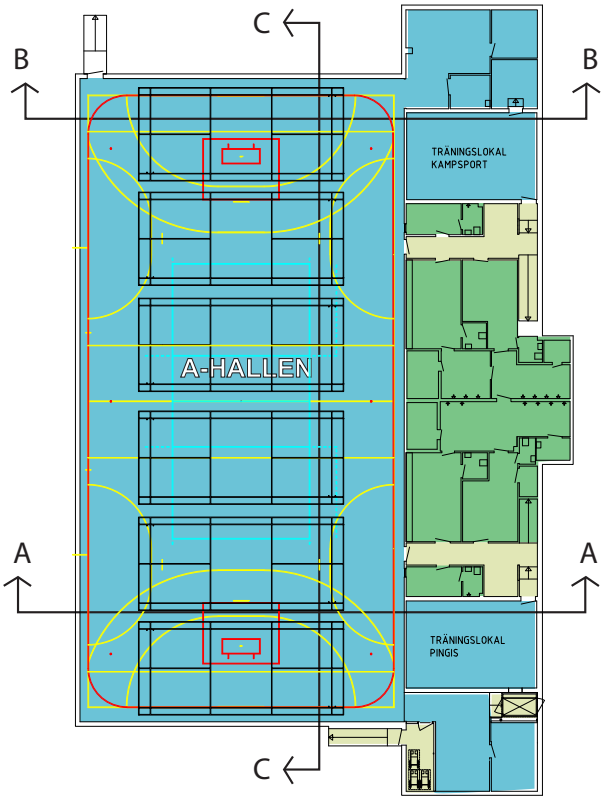
Sektion C-C

Sektion B-B

Sektion A-A

: Idrottslokaler
: verksamhetsförråd, läktare
: arbets/personalrum
: omklädningsrum
: allmäna ytor
: teknik, fastighet mm

Nuvarande nedre plan
Skala 1:500

A-hallen

RUMSLIG ORGANISATION

På nedre plan intill det stora hallrummet finns fyra omklädningsrum för större grupper, två herr och två dam. Rummen bedöms ha tillräckligt med yta och är i bra skick. Två av rummen har bastu. Därtill två mindre könsneutrala omklädningsrum för den som av olika anledningar väljer att byta om på egen hand, vilket skapar bra med möjligheter för ombyte. Här finns också olika förrådsutrymmen.

A-HALLEN FÖR TRÄNING OCH TÄVLING

A-hallen används främst som hemmahall för handbollen i kommunen, både för träning och för tävling. Även basket, innebandy, badminton och volleyboll har uppmålade tävlingsplaner och hallen fungerar därför också som tävlingshall med publik för dessa sporter.

Handbollens planmått på 20x40 meter ryms i hallrumet men rekommendationerna på fria ytor utanför spelplanen i vissa tävlingssammanhang uppnås inte. Hallrummets höjd är 7,0 meter mellan golv och undertak, i enlighet med handbollens rekommendationer. Dock inkräktar en del utrustning, belysning och utrymningsbalkonger på den fria höjden. För nämnda idrotter rekommenderas 7 meter fritt på enklare tävlingsnivå, utan nedstickande utrustning. I hallen är klister tillåtet.

A-hallens läktare tar 350 platser. Läktarens placering, en våning upp, i kombination med de knappa ytorna vid sidan av planen gör att viss begränsning i sikt finns. Läktaren har tillgängliga platser på ena kanten, tack vare hissen.

SKOLIDROTTEN

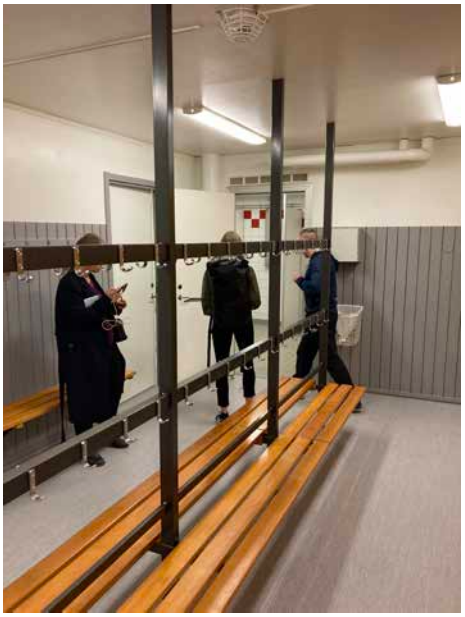
Skolan använder hallen för sin skolidrott och hallen är därför utrustad med en standarduppsättning fast utrustning för detta, såsom bommar, lodlinor, mattor mm. Hallen är utrustad med en enklare ridåvägg som är tagen ur funktion och inte heller saknas, då tillgången till hallar är stor och behovet av att dela av inte finns i dagsläget.

NYTTJANDE

På vardagar dagtid så nyttjar skolan hallen från ca 8-15. Kl 16-22 ca så nyttjar föreningar hallen. På helger har föreningar hallen hela dagen. Det finns möjlighet för allmänheten att boka hallen i mån av tid. Sett till hela året så är nyttjandet ganska jämt, men det minskar under sommarmånaderna.

ÖVRIGT

Akustiken i hallen upplevs som bra, tack vare dämpande material på väggar och i tak. Belysningen verkar vara av äldre modell och borde kanske bytas. Ventilationen upplevs som mindre bra och de tekniska systemen är gamla, en renovering av dessa är planerad. Golvet är relativt nytt och i bra skick. Väggbeklädnader av träpanel har hållit bra och bidrar till ett trevligt helhetsintryck. Att ta sig ut från hallen under tex en lektion sker genom huvudentrén.

Omklädningsrum i A-hallen

Hallrummet i A-hallen

Läktaren

FAKTA A-HALLEN
Bredd: 21.2 m
Längd: 41,5 m
Fri höjd: 7,0 m till undertak, dock hänger belysning och utrustning ner under taket samt att utrymningsbalkonger inkräktar på spelplanen.

Läktare 350 personer på en övre nivå.

Idrotter (uppmålade):
20x40 handbollsplan för träning och tävlingsnivå, väggmonterade mål
Kortplaner handboll (2 st)
20x40 Innebandyplan för träning och tävlingsnivå
Fullstor basketplan, takhängda mål
Badmintonplaner (6 st)
Fullstor volleybollplan (1 st)

Fast utrustning:
Handbollsmål 2 st väggmonterade
Basketkorgar 2 st takhängda
Romerska ringar 4x2 st
Lodlinor 4 st
Bomsystem 6 st
Ribbstolar 20 st
Resultattavla
Ridåvägg finns, men är ur funktion

B-hallen

RUMSLIG ORGANISATION

Till skillnad från A-hallen så är B-hallens rum samlad till ett plan, vilket gör den mer tillgänglig och lättanvänd. Fyra omklädningsrum finns alldeles intill, dock inget neutralt mindre omklädningsrum. Rummen bedöms ha tillräckligt med yta och är i bra skick. Längs hallens långsida finns redskapsförråd.

B-HALLEN FÖR TRÄNING OCH TÄVLING

B-hallen har ingen läktare och dessutom sparsamt med utrymme vid sidan av planen, vilket gör den mer svåranvänd för tävlingar med åskådare, om det gäller handboll och innebandy. Hallen är därför mer av en tränings och skolidrottshall. Handboll, innebandy, basket, badminton och volleyboll tennis har uppmålade planer på golvet, kortbanor finns för basket. I hallen finns också flera klätterväggar för enklare och mer avancerad klättring, dom är för tillfället avstängda och behöver renoveras.

Handbollens planmått på 20x40 meter ryms i hallrumet men rekommendationerna på fria ytor utanför spelplanen i vissa tävlingssammanhang uppnås inte. Hallrummets höjd är 7,0 meter mellan golv och takbalk vid planens kant, dvs något mer i mitten av planen då takbalken är sadelformad, här hänger belysning och utrustning inte ner i det fria rummet i större utsträckning. I hallen är klister inte tillåtet.

SKOLANS IDROTT OCH HÄLSA

Skolan använder hallen för sin skolidrott men hallen har ingen fast utrustning för detta, såsom bommar, lodlinor, mattor mm. Ingen avskiljande vägg finns. Sammantaget upplever skolan tillgången på hallar och omklädningsrum bra, men man saknar en hel del rum och funktioner för att bedriva skolämnet fullt ut, t ex digitala hjälpmedel, ett mindre träningsrum för dans, gruppträning mm

NYTTJANDE

På vardagar dagtid så nyttjar skolan hallen från ca 8-15. Klockan 16-22 ca så nyttjar föreningar hallen. På helger har föreningar hallen hela dagen. Det finns möjlighet för allmänheten att boka hallen i mån av tid. Sett till hela året så är nyttjandet ganska jämt, men det minskar under sommarmånaderna.

ÖVRIGT

Akustiken i hallen upplevs som bra, tack vare bra med dämpande material på väggar och i tak. Belysningen verkar vara av äldre modell och borde kanske bytas. Golvet är relativt nytt och i bra skick. Väggbeklädnader av träpanel har hållit bra och bidrar till ett trevligt helhetsintryck.

FAKTA B-HALLEN
Bredd: 22.1 m
Längd: 42,0 m
Fri höjd: 7,0 m till balk vid sidlinje, dock inkräktar belysning något.

Idrotter (uppmålade):
20x40 Handbollsplan för träning och enklare tävlingsnivå, väggmonterade mål 20x40 Innebandyplan för träning och enklare tävlingsnivå
Fullstor Basketplan, takhängda mål
Kortplaner Basket (3 st)
Badmintonplaner (6 st)
Fullstor Volleybollplan (1 st)
Tennis (1 st)
Träning volley (4 st)

Fast utrustning:
Handbollsmål 2 st väggmonterade
Basketkorgar 6 st vägghängda
Klättervägger i olika höjd och svårhetsgrad, avstängda
Resultattavla

B-hallens hallrum

B-hallens hallrum, klättervägen

Tennishallen

RUMSLIG ORGANISATION
Också Tennishallen är placerad i markplan. Den består av hallrummet med två tennisbanor samt en utsträckt lågdel med klubbrum, förråd och enklare omklädningsrumomklädningsrum som byggdes mot A-hallens kortsida. Tennishallen har en egen entré mot norr och läget mot A-hallen gör att A-hallens utrymningsväg passerar tennishallens korridorsyta. Utrymningsvägarna gör att det finns en koppling till övriga hallar, men den är väldigt otydlig och inget som nyttjas.

BANORNA
Två fullstora banor ryms i högdelen, de delas av med ett hängande nät i mitten. Hallen används enbart för tennis.

NYTTJANDE
Främst är det kvällar och helger som hallen nyttjas mest. På dagtid förekommer det att strötider bokas eller att skolan nyttjar hallen.

ÖVRIGT
Hallen är enkel men robust och har slitits sparsamt. Trä i konstruktion och innertak gör att den upplevs som trevlig och bra dämpad. En ny belysning är under framtagande. Hallen värms med eluppvärmd luft vilket blir både kostsamt och inte energimässigt hållbart. Tennisklubben har inga utebanor i närheten, det finns i stadsparken. Inga fönster finns i hallen, ibland ställs dörrarna upp för vädring.

Tennishallen

Entrékorridor

Gemensamma delar

När B-hallen uppfördes så byggdes en gemensam entrédel för A och B-hallen intill B-hallens omklädningsrum. Här skapade man en generös entré med högt i tak som syns tydligt utifrån. I entrérummet finns ett kafé som drivs av föreningarna vid behov på helger, vid större matcher eller cuper. Till kafét finns ett antal kafébord och bänkar.

A-hallens något intrikata nivåer kopplas samman genom entrédelen. Som besökare tar man några steg upp till A-hallen och ytterligare några in på läktaren, eller trappan ner mot omklädningsrummen. Nedre plan är helt fönsterlöst vilket kan skapa en viss olust att vara där, inte minst i de två träningsrummen som är helt slutna. Ytterligare nivåskillnader ställer också till problem med tillgängligheten.

På övre plan, i entréplan, finns ett mindre antal rum för lärare och föreningar, arbets/kanslirum med omklädning samt förråd. Här finns också ett gym med träningsmaskiner och utrustning. samt två rum som idag används för pingis respektive kampsport som används sparsamt. På den övre nivån finns också en kanslilokal och besökstoaletter. En hiss installerades nyligen i anläggningen vilket gjorde den mer tillgänglig för rörelsehindrade. Hissen binder ihop alla plan och möjliggör även att läktaren blir tillgänlig.

B-hallen nås från samma nivå som entrén genom en korridor som passerar B-hallens omklädningsrum. Här finns också en trevlig samlingslokal som kan användas för föreningsmöten, festligheter eller annat.

Det gemenssamma entrérummet

Kaféhörnan

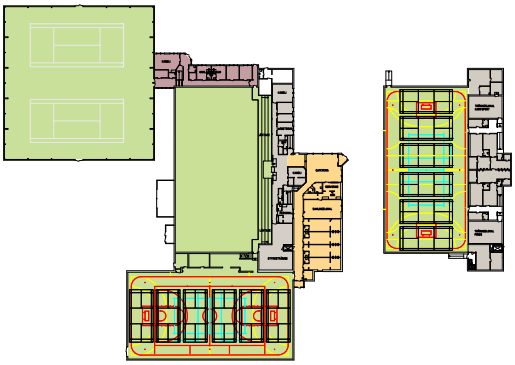

Pingisrum i källarplan

INVÄNDIG KARAKTÄR

Det finns några karaktäristiska material som är genomgående i alla tre olika byggnader. Dessa är bland annat varmt trä, grå och grön kulör, synliga limträbalkar i taken, inredning i trä, ytterdörrar i ljusgrönblå, vita väggar, varma stengolv och blått sportgolv.

Materialpaletten i de tre byggnaderna är relativt bred, men kan delas in i fyra tydliga delar som fått olika karaktär, se ritning till höger. De fyra delarna är relativt oberoende byggnadsår då senare ytskiktsrenoveringar har gjorts.

A. Robusta varma material
B. Nyrenoverat grå kulör
C. Hallar med trä och grön accent
D. Rött golv, vita väggar

A. Öppet och socialt entrérum med synliga träbalkar och varmt klinker.

A. Robusta material i korridorer i form av träull, tegel, klinker och trädörrar.

A. Robusta material även i samlingsrummet och omklädningsrummen.

B. Omkl har renoverats med ytskikt i grått. Originalinredning har bevarats.

B. Nyrenoverat gym med ljusgrå väggar och ljusgrått golv.

B. Något otydlig huvudentré till A-hallen. Nyrenoverat slutet rum i källare.

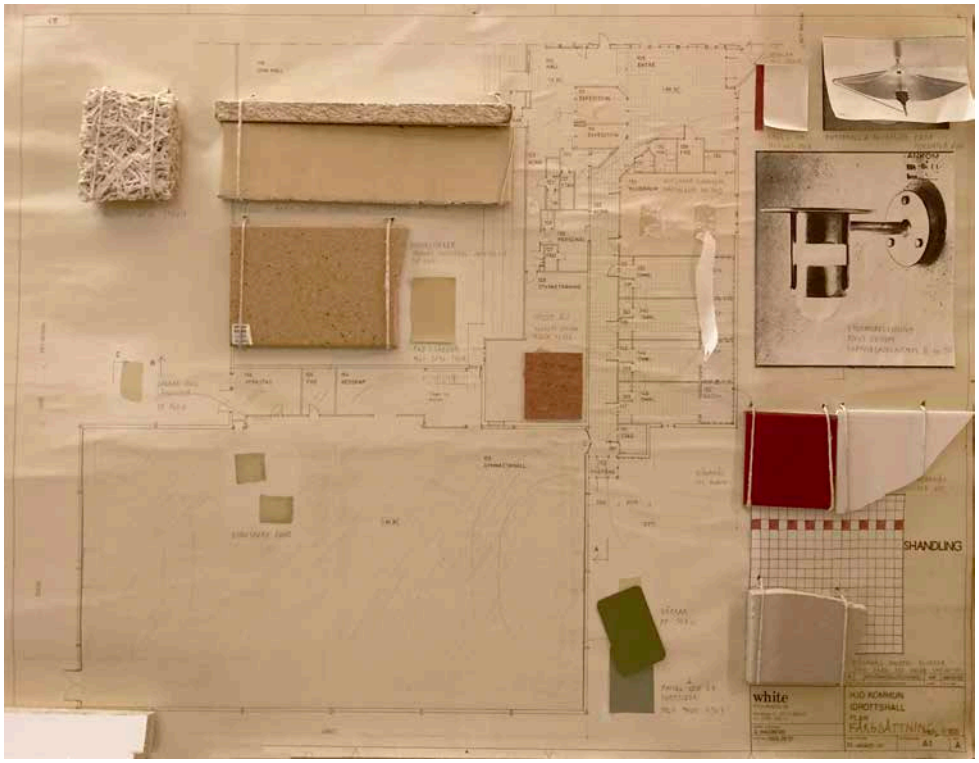
B. Vita duschbås. WC som tillhör A-hallen ligger innanför en pissoar, vilket kan upplevas olustgt.

C. Gles träpanel med akustisk funktion i hallarna. Kortsidor målade i grönt upp till 2500 mm öfg, NCS 4020-650Y

D. & C. I korridor och entrérum till tennishallen så ligger ett rödbrunt klinkergolv. Tennishallen har synliga limträbalkar och träpanel i taket.

Materialpalett från tillbyggnaden av B-hallen.

POTENTIAL

- Guldkrokshallen är en omtyckt plats som utnyttjas väl.
- Det finns mycket yta för den organiserade idrotten.
- Den är invändigt delvis i bra skick vad gäller material och slitage. Det finns en robusthet att bygga vidare på.
- Det finns gott om hallar och några mindre träningsrum, också gott om omklädningsrum.
- Det bra läget är en bra förutsättning för ett utökat innehåll. En styrka är också att många idrotter, både inne och ute, är samlade.
- Anläggningen går att bygga ut, det finns inga stora yttre begränsande faktorer om detaljplanen görs om.
- Det finns möjligheter att öppna upp byggnaden mer för att få bättre kontakt med omgivningen och uteaktiviteterna, som ligger alldeles intill. Det skulle också öka tryggheten på platsen.

UTMANINGAR

- Att få byggnaderna att kopplas ihop bättre och att göra dom mer tillgängliga och mindre slutna.
- Tillgängliggöra öka nyttjandet av de befintliga mindre träningslokalerna.
- Att eventuella nya tillbyggnader inte blir ytterligare ett lager av funktioner och material som inte knyts till det befintliga.
- Att möjliggöra en bättre tävlingshall.
- Att hitta ytor för att kunna tillföra nya funktioner för spontant idrottande, uppvärmning, samling, häng mm.
- Att skapa byggnader som kräver lågt underhåll, har en sammanhållen gestaltning och blir omtyckta i stadsbilden.
- Knyta an till trästaden Hjo och Guldkroksvallens speciella karaktär.

Guldkroken

AKTIVITETSPARK | HJO

Förslag

Från Idrottsplats till Aktivitetspark

EN ÖVERGRIPANDE VISION FÖR OMRÅDET

Föreslagna idéer för att utveckla Guldkroksområdet kan sammanfattas i en övergripande vision: Från Idrottsplats till Aktivitetspark. Denna vision ska fungerar som en ledstjärna i det fortsatta arbetet och prägla projektet på kort och lång sikt. Vi lämnar begreppet idrottsplats bakom oss och kliver in i något som tar ett bredare grepp och beskrivning av det vi vill se, sker på Guldkroksområdet, i framtiden. Ett breddat utbud av aktiviteter, där idrotten får leva vidare och utvecklas som en av flera. Detta i ett område som i högre grad har släktskap med stadsparker än med en plats för enbart idrottande. Guldkroksområdets aktivitetspark kan bli en plats som likt Stadsparken ökar stoltheten för hembygden och samhörigheten i samhället.

VARFÖR?

Visionen om en Aktivitetspark fångar upp den målbild som projektet har sedan starten, framtagen i tidigare genomförda Behovsanalysen. Den målbilden beskriver ett bredare grepp kring idrottande och sätter fokus på rörelse, aktivitet och fritid där gränser luckras upp. Den inkluderar fler och betonar närhet och tillgänglighet, likt en offentlig park.

HUR?

Förslaget tar avstamp i tre teman. Teman som representerar olika angreppssätt för att uppnå de mål som finns för området och för kommunens utveckling i stort.

- ***Adderade aktiviteter***
- ***Förbättrad karaktär och struktur***
- ***Ökade naturvärden***

MÅLBILD FRÅN BEHOVSANALYSEN

Rörelse, fritid och idrott för alla

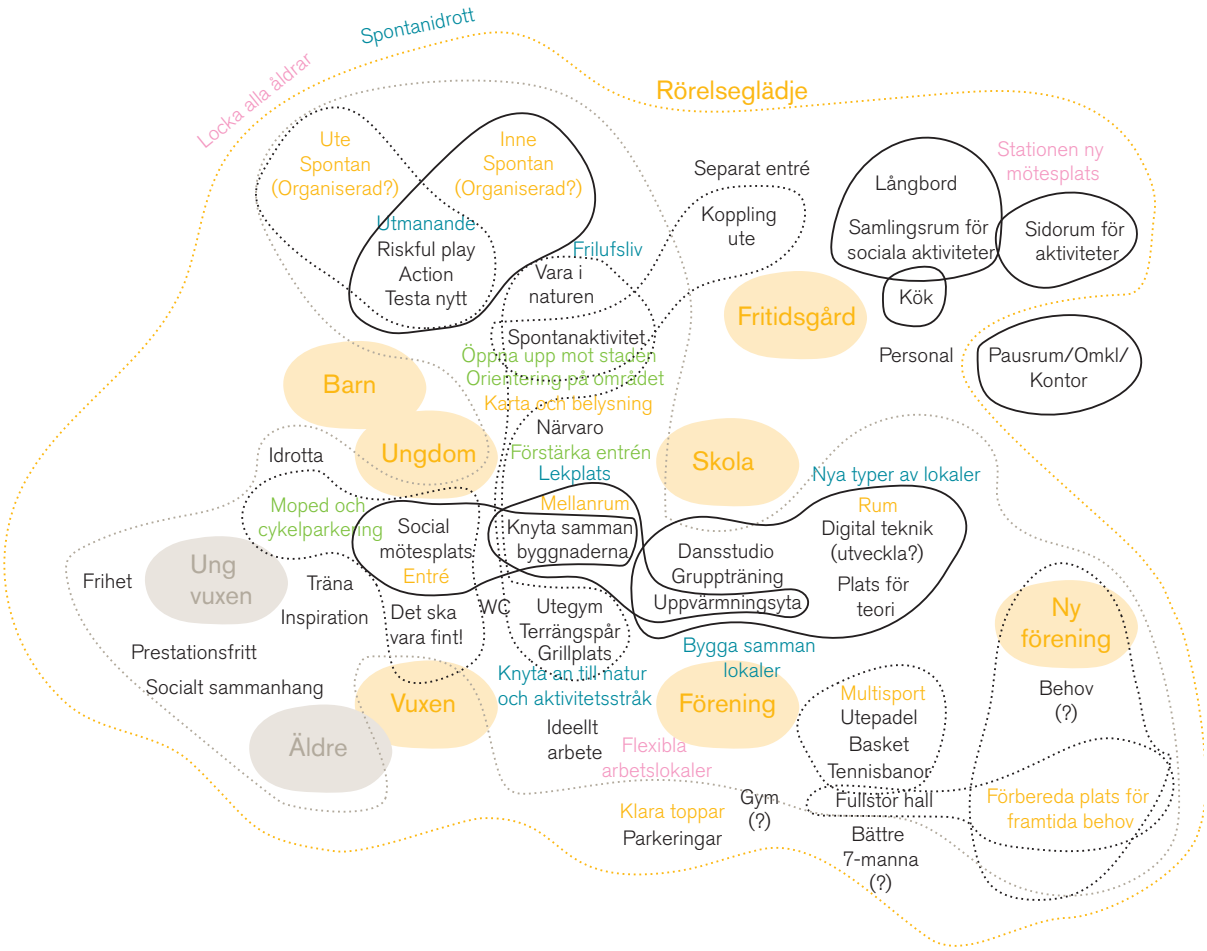
- Rörelseglädje från första steget
- Mer spontanidrott för alla åldrar
- Bygga samman lokaler + café
- Lägga till utmanande aktivitet
- Lägga till lek
- Knyta an till natur och aktivitetsstråk
- Fler föreningar till området
- Utveckla frilufsliv

Närhet och tillgänglighet

- Förstärka entrén
- Öppna upp mot staden
- Förbättra orientering på området
- Utveckla parkeringsmöjligheter vid evenemang
- Bättre parkering för hållbara transportmedel, cykelställ och mopedställ med tak

Mötesplats för alla

- Flexibla arbetsplatser, aktivitetsbaserat
- Mötesrum
- Stationen blir ny mötesplats
- Ska finnas något för alla åldrar
- Nya typer av lokaler

Tidig program- och behovsanalys

Adderade aktiviter

- platser med mer för fler

ETT BREDARE UTBUD SOM KNYTER SAMMAN PLATSEN OCH STADEN

Breddade aktiviteter betyder inte bara det rent idrottsliga, utan även platser för samling, paus, fritid, undervisning, lek och nöje. Genom att sprida ut ett bredare utbud så kopplas också Guldkroksområdet samman och kringliggande områden knyts till platsen. Ett rikare innehåll stärker också samhörigheten och vi-känslan och det ökar möjligheten till mer interaktion och integration. Med aktiviteter som överlappar varandra så ökar också inspirationen till att prova nya saker. Området skall helt enkelt erbjuda mer aktivitet för fler!

PLATS FÖR ORGANISERADE OCH OORGANISERADE AKTIVITETER

Guldkroksområdet är idag en plats som mest domineras av träning och aktivitet, men där aktiviteten behöver breddas och lyftas till att inkludera fler människor och fler aktiviteter. Genom att tillföra ett bredare utbud av möjligheter att vara aktiv på så kan den organiserade idrotten leva vidare och stärkas samtidigt som den oorganiserade idrotten, den spontana, också får en betydligt bättre möjlighet att växa.

ETT STÄRKT HUVUDSTRÅK MED FLER AKTIVITETER

Det nord-sydliga gång och cykelstråk som passerar genom området utvecklas och förstärks genom att fler aktiviteter kantar stråket. De aktivitetsytor som finns längs stråket idag (beachvolleyplanen, actionparken samt fotbollsplanerna) kompletteras med mer aktivitet med syfte att bredda utbudet och attrahera fler målgrupper. Här är det den spontana aktiviteten som lyfts fram, i syfte att locka de förbipasserande till att stanna och att göra insteget till idrottande och rörelse enklare.

CENTRAL, SOCIAL MÖTESPLATS

Dagens entré in till området behålls men får ett helt ny utformning med nytt innehåll. Fordonstrafik och parkering förläggs åt sidan till förmån för en entréplats med både socialt och ett sinnligt innehåll. Här kan man mötas, pausa, ses och synas, uppträda och betrakta. I denna del finns plats för odling och matlagning. Ett långbord med plats till 75 personer bjuder in till fest och samvaro för en liten grupp eller flera lag.

NATURPRÄGLAD REKREATION OCH AKTIVITET I VÄSTER

I områdets västra del skapas en ny plats och ett utflykstmål för naturpedagogik, enklare friluftsliv, rekreation men också rörelse. Området anpassas, kompletteras och förstärks till att bli ett lokalt grönområde på en central plats. En stor tillgång för skolans Idrott och hälsa och för allmänheten.

AKTIVERING AV BAKSIDOR OCH MELLANRUM

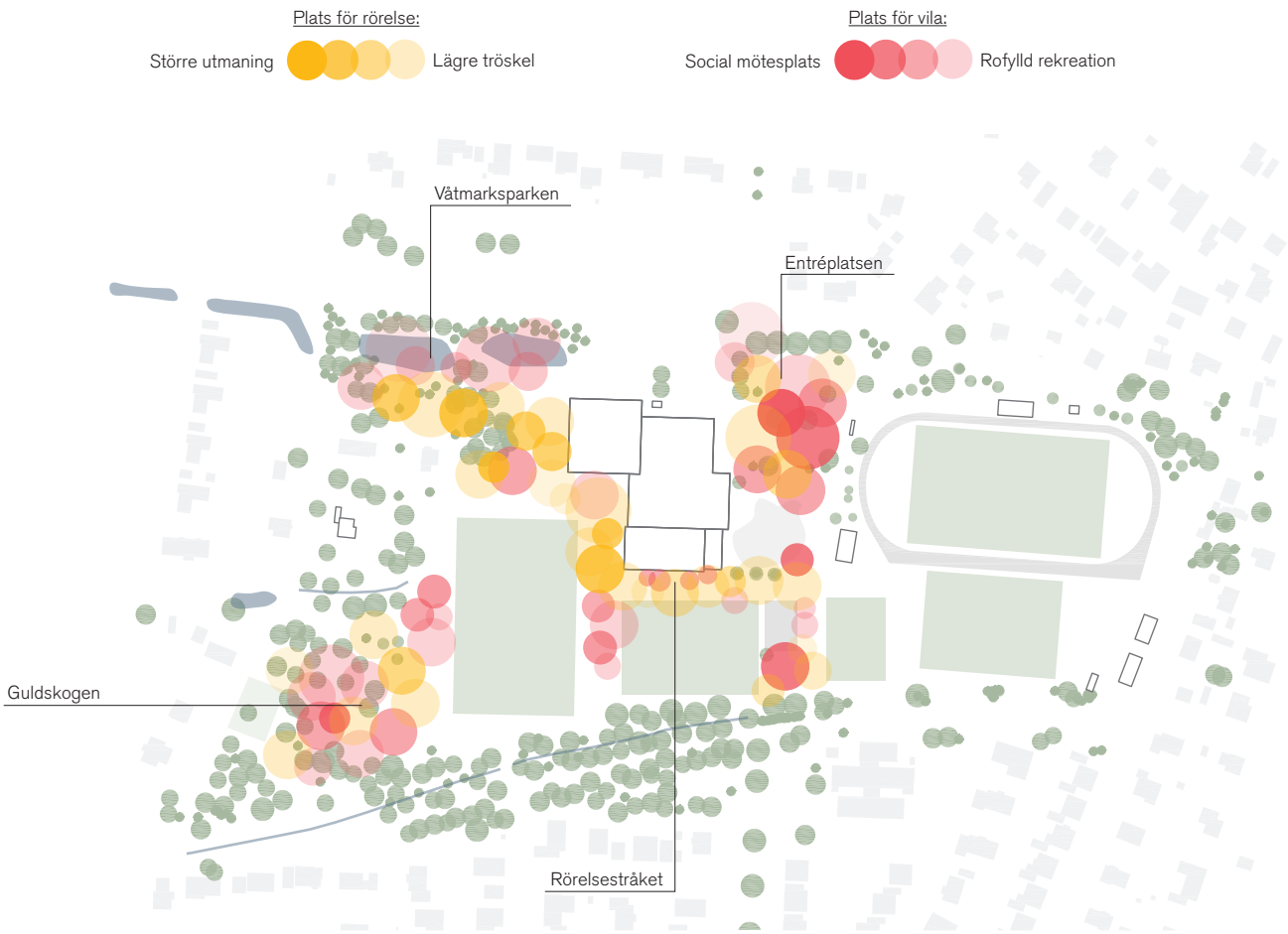
På området idag finns det ett flertal platser som upplevs som baksidor eller överblivna platser, främst kring hallbyggnaden och mellan planerna. På dessa ges möjligheter till liv och rörelse genom att tillföra utrustning för spontana aktiviteter anpassade till situationen. Genom att öppna upp hallens yttervägger med nya glaspartier ökar också kontakt mellan ute och inne mot dagens baksidor.

PAUSYTOR, ÅSKÅDNING OCH SAMLINGSPLATSER

Som komplement till aktivitet och rörelse behövs platser för paus och vila, platser att samlas på och platser att betrakta och åskåda ifrån. Dessa finns inte bara vid entréplatsen utan sprids över området så att det aldrig blir långt till att slå sig ner eller samlas för en genomgång eller ett eftersnack eller för att titta på träning eller match.

FÖRSTÄRKT DESTINATION

Guldkroksområdet har potential att bli en kul och skön plats för olika typer av träningsläger och arrangemang som kan underlätta föreningarnas ekonomi. Detta bör fortsatt utredas i samverkan

Delar av området med ett adderat innehåll av aktivteter

Förbättrad karaktär och

- en härlig och trygg plats hela dygnet

BYGGA VIDARE PÅ BEFINTLIGA VÄRDEN

Guldkroksområdet är en uppskattad plats redan idag. Den besöks av många både i vardagslivet; till och från skolan och på sin fritid. Gestaltningen av det senaste tillskottet *Action parken* har gjorts så att ytan bjuder in fler än de som avses nyttja skejtfunktionen. Detta grepp bör genomsyra hela aktivitetsparken. En inramning med blommande träd och planteringar ger sinnlighet för alla åldrar. En belysning som gör det möjligt att besöka platsen över hela året och dygnet. Möbler och utrustning för att ta en paus och äta tillsammans. Funktioner som gestaltas med omsorg. Hjo har en stolt tradition av träbyggande och att använda trä i både utbyggnaderna, i utrustning, i utfromningen av landskapet såsom sittkanter, pergolor och möbler stärks Aktivitetsparken som en del av Hjo. Färgsättning av träet och en grafisk profil stärker ytterligare karaktären på området. Ett konkret exempel är att rama in och dela av ytor med en pergola. Då blir övergången från idrottsplats till aktivitetspark tydlig. Genom att lyfta Guldkroksområdets karaktär finns möjligheten att identiteten stärks vilket kan öka stolthet och samhörigheten i samhället.

INBJUDANDE ENTRÉPLATS

Genom en omfördelning av ytor där fotgängare och cyklister prioiteras gentemot bilister får området en entréplats mot staden med plats för både aktivitet, gröna värden och rekreation. Att röra sig av egen (muskel)kraft är viktigt och ska göras så attraktivt som möjligt genom genhet, sinnlighet och hög komfort för valda parkeringslösningar. In och utfart begränsas till befintlig utfart i väst för att skapa en tryggare miljö än idag och för att främja hållbar mobilitet. Konflikter mellan fordon och oskyddade trafikanter minskar och hastigheten på Idrottsgatan lugnas genom förändring av ytskikt och nivåer. Genom att markera olika entrépunkter runt området så stärks kopplingar mot omgivningen. Dessa entrépunkter får en platsmarkör samt information om slingor och stråk som gör att man enkelt hittar in och vidare till dit man ska. Entrépunkterna knyter samman omkringliggande nät av gator och stråk.

ATTRAKTIVA G/C STRÅK

En förutsättning för att Guldkroksområdet skall upplevas som tillgängligt för alla, nära till hands och som en del av staden är välplanerade stråk och platser. Det gång- och cykelstråk som går i nordsydlig rikting blir kvar och förstärks som en viktig del av Hjos gröna trafiknät. Stråket blir fortsatt en genomfart och likt idag vägen in på området för de som har idrottsområdet som målpunkt. Huvudstråket kantas av fler aktiviteter för att på så vis locka till att stanna för att delta eller bara titta. Övriga gång och cykelvägar i och kring området blir kvar. Vissa nya sträckningar för primärt gångtrafik på grus tilllkommer.

TILLGÄNGLIGT UNDER ÅRETS MÖRKA TIMMAR

En översyn av belysning föreslås. Området behöver inte överbelysas utan det handlar om att hitta en balans mellan mörker och ljus som är behaglig för ögat och ljussätta det som är gör ett stråk trevligt att röra sig längs med. Det handlar tex om färgåtergivning och att undvika ljus för högt placerat då det riskerar att skapa skuggning. Funktionalitet och trygghet vid de större stråken bör förbättras med delvis ny eller kompletterande belysning och grönska. Det vackra stora trädet vid infarten till området kan bli ett vackert signum för Guldkroken om det ljussätts på ett unikt vis.

BARRIÄRER ÖPPNAS UPP

Områdets stora spelpjäser i form av hallbyggnaderna, fotbollsplanerna samt stängsel och bollskydd skapar barriärer och långa omvägar. Här föreslås att delvis anpassa utbredningen av stängsel och bollskydd samt att aktivera de långa sträckor som blir för att göra vägen kortare och mer lustfylld. De upplevda avstånden minskar samtidigt som att lusten att upptäcka mer ökar.

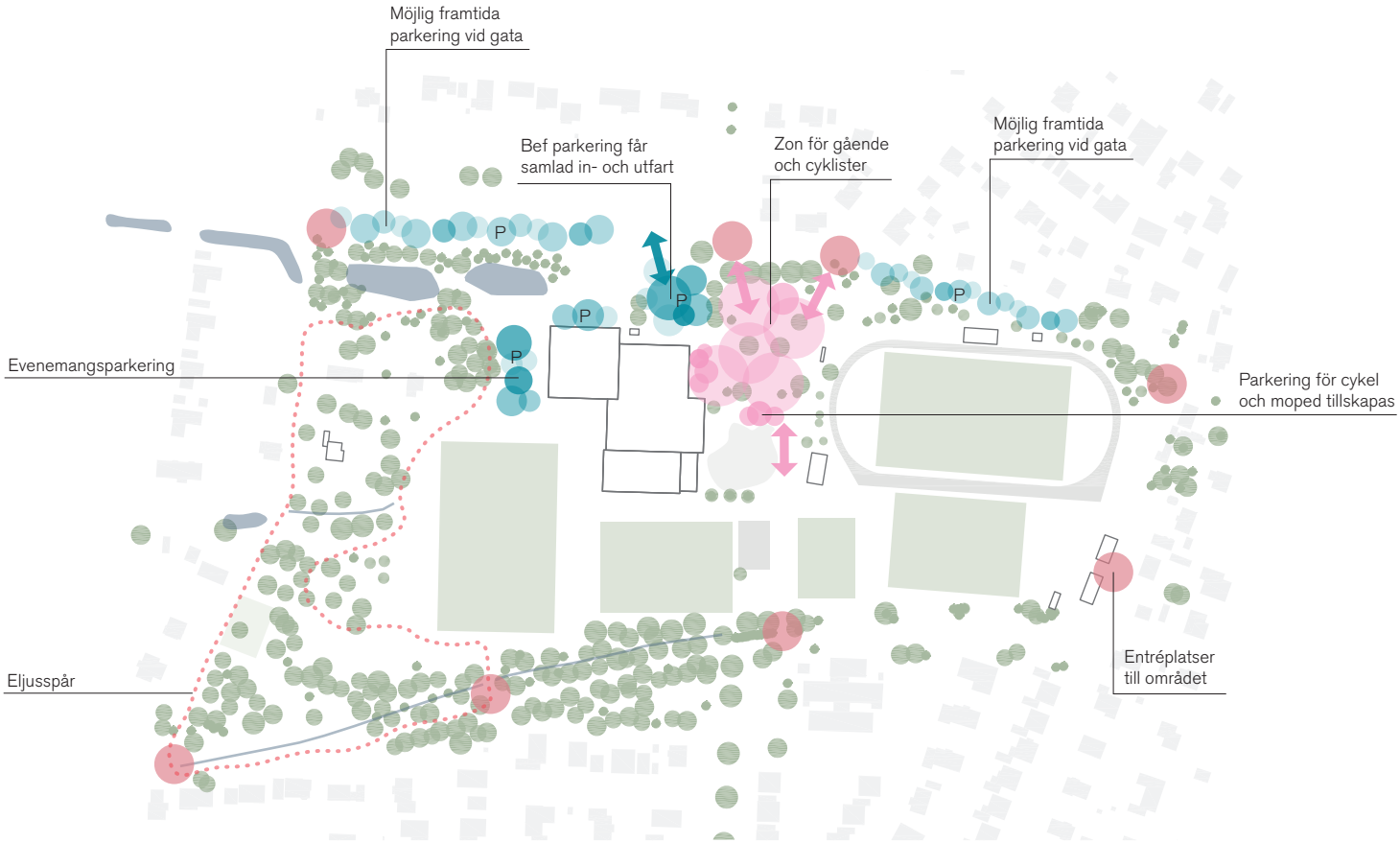
NY ANGÖRING- OCH PARKERINGSLÖSNING

Parkeringsbehovet varierar kraftigt under dygnet eller veckan. Här föreslås en koncentration av nära parkering på den befintliga större p-platsen. Den kompletteras med med tillgänglig RHP och anpassas för rundkörning för leveransfordon och sophämtning. Infart sker som idag från Lars i Knäpplans väg.
Vid evenemang och besökstoppar föreslås gräsarmerade parkeringsytor väster om Tennishallen. I framtiden föreslås att Lars i Knäpplans väg och eventuellt Idrottsgatan får kantstensparkering. Det skulle kunna tillföra ytterligare ca 40-50 p-platser. Med trädplanteringar skulle gaturummet bli mer stadsmässigt och sammanhållet med Hjo stad.

.

struktur

t

Omfördelning av ytor stärker Aktivitetsparkens karaktär

Ökade naturvärden

- för en rik, grönskande livsmiljö

EN GRÖN (K)RAM

Den ekologiska hållbarheten är grunden för allt levande. Människan är beroende av naturen och de tjänster; ekosystemtjänster, som den ger. Förslaget fokuserar på stärkta gröna och blå värden. Dessa satsningar ger automatiskt värden för det sociala och allas livsmiljö. Förslaget zoomar ut och ser på området i sitt sammanhang och i sina ekosystem. Hela området kan få en grön kram genom att plantera fler träd. Fokus på nya planteringar bör vara ädellöv, pollinatörer och ängsmark. Ädellövträd såsom ek och lönn är nyckelarter för att upprätthålla viktiga ekosystemfunktioner. Viktigast av allt är dock att spara och skydda de naturvärden och speciellt träd som finns.

Träd är oerhört viktiga för att reglera klimatet, hålla kvar fukten för att undvika avdunstning och öka den biogiska mångfalden. Den sydvästra sammanhängande naturområdet föreslås växa i storlek för att rama in och öka biodiversiteten. Fler trädplanteringar speciellt längs Lars i Knäpplans väg och Idrottsgatan bidrar till ökat läskydd och renar luften från fordonstrafiken. Bostadsgatorna har inga trädrader men trädgårdarna på ömse sidor bidrar med grönska. Träd är alltid positivt för att utjämna mikroklimatet och skydda mot negativa aspekter av väder såsom regn, vind och stark sol. För att minska de starka vindarna som får fart över Vättern och över fälten kan trädridåer med en blandning av trädarter och vegetation vara positivt. En utvecklad grönstruktur är postivt för att öka spridningskorridorerna för växt- och djulivet.

NATURNÄRA LEK & REKREATION

Naturnära rekreation och friluftsliv för alla åldrar. Området i sydväst har en viktig funktion som bostadsnära natur. Likväl som vi behöver stimulans och aktiva mötesplatser med puls behöver vi avstressande naturliga miljöer utifrån vetenskapen om biofili, dvs en nedärvd kärlek till naturen.

I naturområdet finns utrymme för lek i naturlig miljö. Lek i natur är mer jämlik och utvecklar barns balans och motorik bättre än i traditionella lekplatsmiljöer där avstånd och form är mer konsekvent. Lek i natur är också mycket positivt då barnen använder sin egen kreativitet och lust till att upptäcka och skapa lekar. Naturen utvecklar också barnens motorik, balanssinne och hälsa på ett annat vis än konstruerade lekmiljöer. Positivt med natur är också mängden av löst material; jord, vatten, bark, pinnar etc som kan användas för fantasilekar och skapande.

FÖRDRÖJNING & SKYFALL

Fördröjningsmagasinen längs Lars i Knäpplans väg kan utformas för att ha en ökad mångfunktionalitet. De smala och djupa dikena är idag barriärer. Genom en förändrad gestaltningmed förändrad profil och anlagda stråk kan ytorna bli en stor tillgång.

Bäckarna är i konflikt med ändamålsenliga bollplaner. I naturområdena kan vattnet få ökat värde men runt hallarna finns det begränsat med möjligheter att synliggöra dagvattnet. I de delar som som föreslås byggas ut finns möjligheten att avleda takvattnet i öppna kanaler som bevattnar nya planteringsytor. Nyskapande av flera grön- och blåstrukturer är mycket positivt för de reglerande tjänsterna ger habitat åt många insekter och kräldjur.

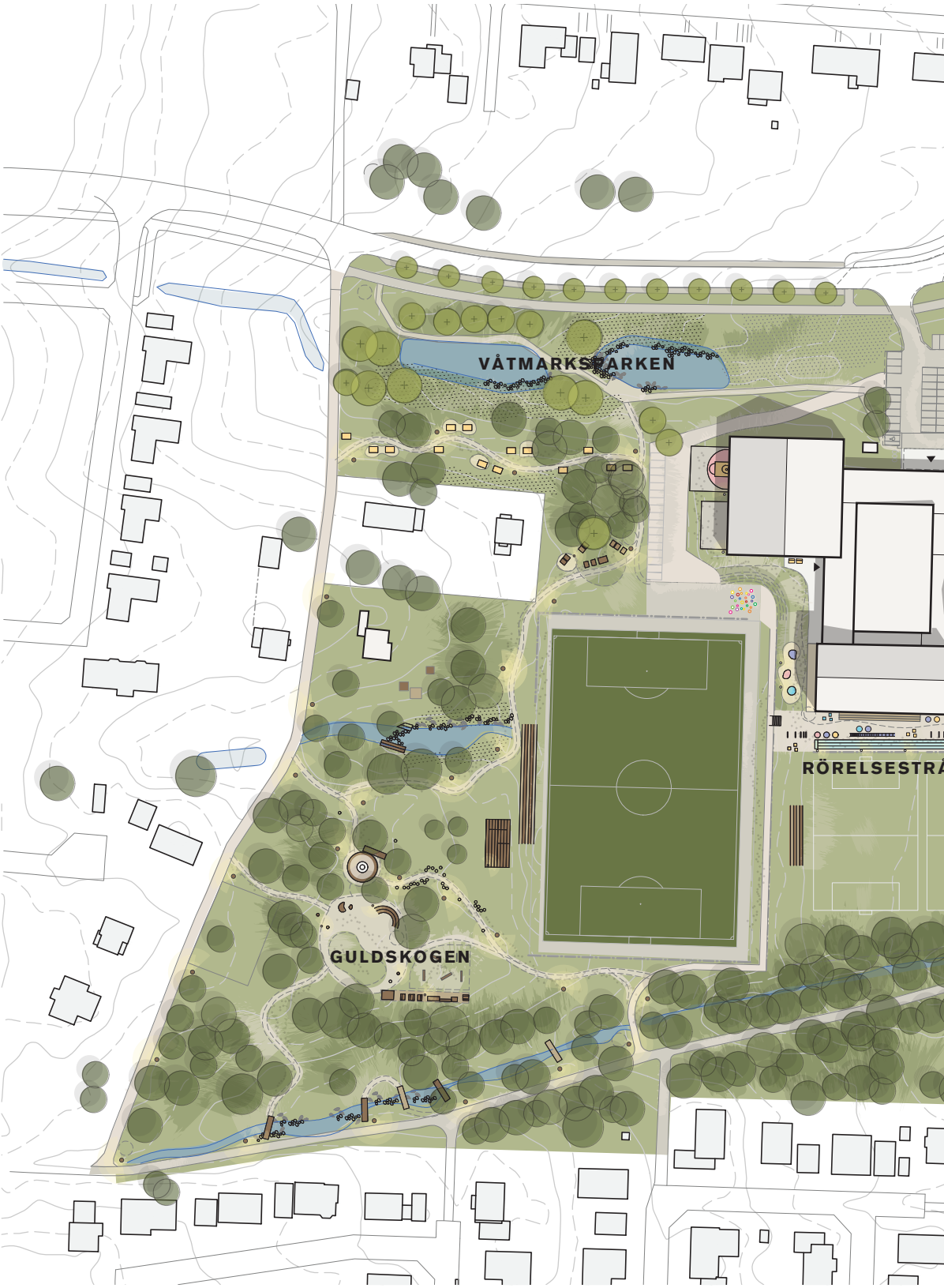
BLÅ LEKOTOPER

Begreppet lekotop utgår ifrån att förstå värdet av ekosystemtjänster i relation till lekvärde. I Guldkroksområdet finns det stor potential i att utveckla spännande och rika lekotoper. De vattendrag som passerar på tre ställen har stor potential att utvecklas till stimulerande och roliga lekmiljöer. I begreppet Riskful Play som lyfts i tidigare utredning ingår även lek vid vatten. Utformning av lekmiljöer kan göras på många olika sätt. Viktigt är att det görs för olika förmågor och med olika grader av utmaningar så att det blir en rolig och rörelserik miljö.

Förstärkt blå- och grönstruktur

Översikt förslag

N

SKALA 1:2000 (A3)

0 10 20 50 100 m

Västra delen

- Guldskogen & Våtmarksparken

I väster präglas området av de naturvärden som redan finns på platsen. Området ”Guldskogen” utvecklas till en samlingsplats för skola, allmänhet och rörelseaktiva. Området ”Våtmarksparken” stärker det rofyllda, rekreativa och ekologiska värdena på Guldkroksområdet.

NATURLIK PLANTERING

För att öka den biologiska mångfalden och tex pollinering föreslås nya planteringar med fokus på ädellövsträd, växtmaterial med tidig och sen blomning, flerskiktade områden samt mer ängsmark. Detta sker främst i västra delen av området men även i andra delar såsom runt vattendragen. En fortsättning på den satsning på biologisk mångfald som redan genomförts i området. Genom plantering kan djurlivet värnas samtidigt som valda delar tillgängliggörs för människor. Fler träd i gatumark stärker den befintliga grönstruktur och spridningskorridorer. Träd med olika arter längs med Lars i Knäpplans väg samt längs Idrottsgatan ger resiliens och klimatskydd. För att öka naturvärden bör det budgeteras för naturvårdande åtgärder samt skötsel.

MÅNGFUNKTIONELLA VISTELSEZONER VID VATTEN

Mot Lars i Knäpplans väg utvecklas de öppna ytorna till en våtmarkspark. De branta slänterna jämnas ut för att både ta hand om skyfall men samtidigt bli mer tillgängliga och mångfunktionella. Ängsytor i direkt anslutning till vattenbrynet skapar en ekologisk kantzon där djurlivet kan få större utrymme; en ökad biodiversitet. Ju mer återfuktad mark desto mer koldioxid och näringsämnen kan bindas. Längs fördröjningsdammarna läggs ett trädäck som blir en rekreativ promenad med sittplatser i sol.

Längs de två bäckarna som rinner i väst-östlig riktning finns stora värden att skydda i form av ekologi. Ett samspel mellan natur och människa är dock möjligt att utveckla. Genom att bygga terrasseringar kan vattenytan tillgängliggöras. Stora stenar och design som härmar naturen kan placeras i och längs med vattendragen. De skapar mer dynamik i vattnet och bjuder in till lek och rörelse. Spänger och rep över bäckarna, i olika svårighetsgrad är en rolig (och kanske blöt) utmaning.

DEN BLÅ RUNDSLINGAN

Genom området stärks den blå rundslingan med tydligare stig. Den läggs med ett mjukt underlag och ljussätts med en stolparmatur, gärna en trästolpe. Ett antal stationer förläggs intill slingan. Stationerna har olika fokus på motorik och balans. En station föreslås placeras vid konstgräsläktaren i form av ett utsiktberg i trä. Den kan bli en tuff utmaning för löpentusiasten eller en rolig klättring för det äventyrslystna barnet.

PLATS FÖR NATURPEDAGOGIK

För skolorna blir detta en plats där Naturpedagogiken ges utrymme och där ämnet Idrott och hälsas delar kring förståelse för friluftsliv, utemiljöer, naturen som arena för rörelseaktivitet och rekreation mm kan utövas.

Förslaget bygger vidare på den rast- och grillplats som finns och kompletteras med uteklassrum, informationstavlor, förrådsmöjligheter och kanske toaletter. För att göra platsen funktionell över hela året föreslås ett väderskyddande tak där ett utekök/bänk kan få plats. Här finns möjlighet till pyssel, målning och annan naturnära pedagogik. Den förstärkta grillplatsen blir ett sätt att ge förskolor, skolor och föreningsliv möjlighet till längre vistelser utomhus.

Mjuka och lösa material såsom sand, bark, löv och jord är positiva för den fria leken; då barnen självständigt driver och utvecklar leken. De kan också ingå som material i en skapande verkstad för tex plantering, komposterings med lärande om kretslopp, ekologi och biologi. Återbrukade material från platsen såsom kubbar, träflis och stenar alternativt utrustning i trä ger *Guldskogen* en hållbar och naturlig karaktär med ett litet fotavtryck. I guldskogen kan enkla naturstigar dras som komplement till naturpedagogiken, anpassad för stora och små. Ett sätt att bygga vidare på de befintliga skyltarna med QR koder och information.

UTEGYM, OCR-BANA

Ner mot Tennsihallen föreslås en samlad del med hinder av typ OCR eller Ninjabana. Även ett utegym kan placeras här. Både den blå slingan och det rörelserika aktivitetsstråket som löper tvärs över området, bakom hallarna möts vid den norra entrén till konstgräsplanen. Dessa program har en högre svårighetsgrad och utmaning än de stationer som finns i Guldskogen samt längs g/c huvudstråket.

ÖDEHUSET

Den gamla villatomten som kommunen äger ges ingen direkt funktion i nuläget. Möjliga scenarior kan vara att avyttra den eller att göra om den tilll en öppen förskola eller annan enklare verksamhet. Detta område behöver utredas vidare.

HUNDRASTGÅRDEN

Hundrastgården föreslås bli kvar.

Förslag
Möjlig P utmed gata
Trädrad
Dagvattendamm
Dagvattendamm
Ängsmark
Våtmarkspark
OCR-bana
Basket
Kreativt bollplank
17 P evenemang
Utegym
Mjuk gradäng
Hus
Bouldering
Klättervägg
Lekotop
Våtmark
Pepp park
Sol tra
Konstgräsplan
Läktare
Elljusslinga
Läktare
Utkikstorn
Grillplats
Uteklassrum
Lätt hinderbana
Hundrastgård
Gläntan
Kulle
Käpphästhoppning
Fikaplats
Förbättrade stigar
Lekotop
Spång
Våtmark
0 10 20 50 100 m
N

Referensbilder västra delen

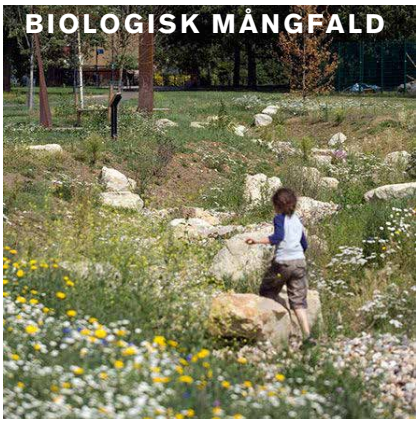

LÄKTARE I LANDSKAPET

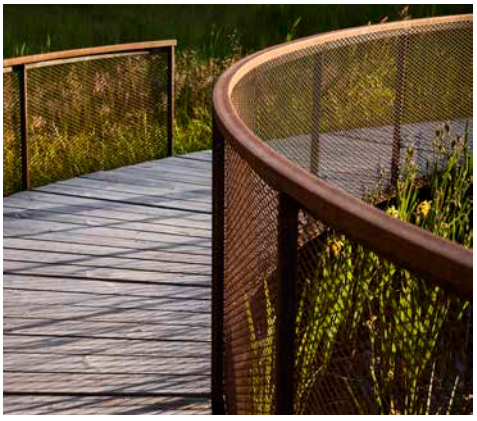

UTKIKSTORN

BIOLOGISK MÅNGFALD

VÅTMARKSPARK

NATUREN UTMANAR

LEKOTOP VID VATTEN

Centrala delen

- Lustgården & rörelserika stråket

LUSTGÅRDEN DEN SOCIALA ENTRÉPLATSEN

Entrén in i området sker fortsättningsvis i huvudsak från norr, i riktning mot huvudgator och Hjos centrala delar. Visuellt möts besökarna av en grönskande, trygg plats, väl ljussatt. Guldkrokshallens utbyggnad vänder sig med en tydlighet mot nordöst. I hjärtat närmast café och huvudentré finns Lustgården med generösa vistelseytor. Ett långbord med plats för 75 personer ger möjlighet för samling av laget men känns också som en skön plats att sitta på ensam.
I fokus finns scenen; en plats för festligheter och firande men också för dans, TikTok eller andra typer av uppträdanden. För att skapa förändringen av parkering till park bryts de befintliga kantstenslinjerna upp. Stråken blir organiskt formade och markmaterialet varieras för att hårdgöras i sk. önskelinjer där det är mycket slitage men samtidigt vara i gräs eller grus i delar därimellan.

I de hårdgjorda g/c stråken runt Lustgården kan foodtrucks eller andra tillfälliga tält och installationer ta plats. På dessa ytor finns ytor för pingis, king och andra populära aktiviteter. För att skapa rumslighet och sinnlighet föreslås delvis upphöjda planteringar som avgränsas med en sittbar träkant. Kanten kan bli en symbol för ”Guldkroken” och krökas i olika varmgula nyanser. Ytterligare rumslig indelning kan uppnås med träd- och buskplanteringar men även med en träpergola.

I entréområdet är raden av almar längs Idrottsgatan sjuka. De behöver tas ned. Utöver dessa är det träd vid de föreslagna utbyggnaderna som måste tas ned. Vid den befintliga portalen vid vallen flyttas ett träd för att öppna upp entrésituationen in till Vallen. Träd med låga kronor kan behöva lyftas för att ge en öppenhet i ögonhöjd.

I området mot Idrottsgatan föreslås en tillåtande och skön plats. Mycket häng och kanske en plats som kan samskapas tillsammans med lokala ungdomar? Gungor, sittplatser, pingis och andra program som önskas av de som vanligtvis inte besöker för att idrotta organsierat.

HUVUDSTRÅKET

Det befintliga gång och cykelstråket fortsätter att passera genom området, från Borrbäcksvägen i söder mot Skolgatan i norr. Beachvolleyplanen och Actionparken utgör fortsatt tydliga programmerade ytor längs stråket som nu föreslås kantas av ett mer varierat utbud. Ena sidan mot öster kan bli en kantzon med gupp och olika utmaningar för de på hjul. På ytan söder om beachvolleyplanen föreslås olika bollekar som komplement till fotbollsplanerna. Dessa är av spontan karaktär och erbjuder något som inte finns på platsen idag. På samma yta föreslås även en pausplats för off-stage.

RÖRELSERIKA STRÅKET AKTIVERAR PÅ TVÄREN

Mellan planer och byggnader på området förläggs ett stråk av rörelserikedom. Det ger innehåll till de ytor som idag mest är mellanrum och det ger såväl den organiserade idrotten som den spontana möjlighet att på ett lustfyllt och inspirerande sätt aktivera sig och utmana sig. Det sker på ett sätt där regler inte styr och där alla agerar utifrån egen nivå. Här finns klättring, hinderbanor, styrkeövningar, balansutmaningar, boll etc. Dessa redskap utvecklar en mängd motoriska färdigheter.

BOLLSPORTER MOT TENNISHALLEN

Mot Tennishallens baksida finns bra utrymmen för exempelvis basket och racketsport mot vägg. Här krävs markmodulering med en lägre stödmur för att få till plana bollytor.

FOTBOLLSPLANERNA

Den stora konstgräsplanen för fotboll behålls och kompletteras med läktar/pausplatser integrerade i terrängen. Omgivande stängsel föreslås justeras för att bättre fungera med omgivningen. Planen kan göras mer användbar till annat än fotboll om belysningen anpassas och en ljudanläggning införskaffas.

Naturgräsplanen för 7-manna blir kvar på nuvarande plats. Omgärdande stängsel flyttas närmare planen och hamnar bakom målområdet, som bollfångare. Båda planerna får enklare läktare anpassade till topografin i terrängen.

PARKERING & ANGÖRING

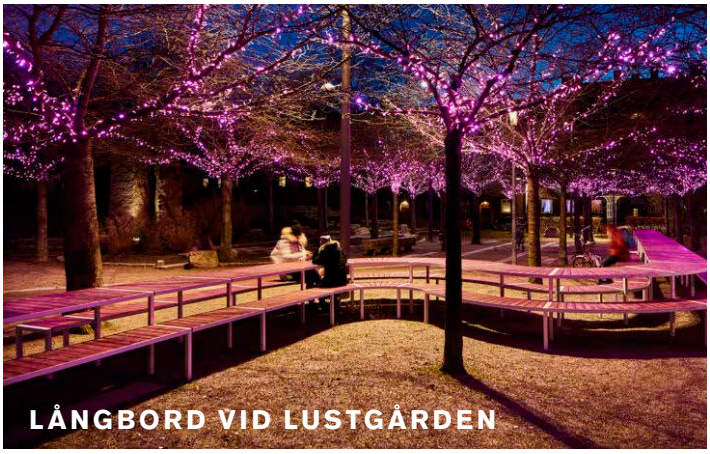
Parkering föreslås finnas kvar i befintligt läge men anpassas till att också bli angöringsplats.

Ca 42 p-platser samt parkering för rörelsehindrade finns i nära anslutning till entréerna. Rundkörsel kan ske framför den nya entrén vid norr för både renhållningsfordon och leveranser. Om behov finns föreslås moloker placeras intill den norra entrén.

rädrad
tendamm
Ängsmark
42 P
1 HKP
Upphöjd väg
Häng
Samskapande
Planeringar
med sittkanter
Pergola
Drop-off
Balanslek
Basket
Info
Moped P
Cykel P
Långbordet
Lustträdgården
Kreativt
bollplank
Pingis
Scen
Klätterlek
King
Mjuk
gradäng
Cykel P
Cykel P
Bouldering
Klättervägg
Skatepark
Grillplats
Pepp park
Sol trappa
plan
Beach-
volleyboll
Läktare
7-manna planer
Paus
Fotbollstennis
Fotbollslek
N
0
20 m

Referensbilder centrala delen

RIKA VÄXTMILJÖER

LÅNGBORD VID LUSTGÅRDEN

AVGRÄNSNINGAR

PERGOLOR GUNGOR SCEN

GULDKROKSKANTER

LEK I PARK

STRÅK MED AKTIVITET

PLATS FÖR HÄNG

BOLL-LEK

KUL PÅ HJUL

PINGIS

ALLA ÅLDRAR

Orienterbarhet & Identitet

ORIENTERINGSBARHET GER TRYGGHET

Varje dag förlitar vi oss på arkitektur, skyltar, landmärken, belysning och en mängd andra ledtrådar från den byggda miljön för att försäkra oss om att våra grundläggande mänskliga behov tillgodoses. Genom att känna oss säkra på säkerheten i vår omgivning kan vi slappna av; det finns en förutsägbarhet i det som får oss att känna oss lugna, bekväma och mindre stressade.

ATT FÖRSTÄRKA PLATSENS IDENTITET

Grafisk design i fysisk miljö handlar om att skapa ett språk av designelement som förstärker arkitekturen och hjälper till att definiera sammanhanget för en plats som människor kommer vistas i. Förutom att Identitetsskapande kommunikation skapar orienterbarhet kan det också användas för att skapa upplevelser som kopplar människor till plats. Grafiska element som färg, mönster, typografi, video och rörelse skapar en stark känsla av ”du är här” genom att skilja en plats eller ett utrymme från andra och olika designbeslut kan ha en enorm inverkan på resultatet. Val av typsnitt kan helt förändra atmosfären på en plats. En väggmålning eller grafik kan inspirera till selfies att dela med andra. Det är de känslomässiga kopplingarna och de omedvetna aspekterna som skapar genklang och förvandlar ett besök på Guldkroksområdet till en dynamisk och minnesvärd upplevelse.

WAYFINDING/ SKYLTSYSTEM

Ofta kombineras framgångsrika platsskapande projekt med starka wayfinding-system. Det är inte så förvånande eftersom många undersökningar, särskilt de som utförs av sjukhus, pekar på att wayfinding är den främsta drivkraften för kundnöjdhet. Om du inte kan orientera dig på ett sjukhus blir resten av upplevelsen mycket snabbt sämre. Wayfinding är lika viktigt i Guldkroksområdet där besökarna ofta är unga eller gamla och kanske inte kan läsa tecken och siffror. Därför behöver starka visuella signaler för att hjälpa dem att navigera i ett utrymme och förstå det.

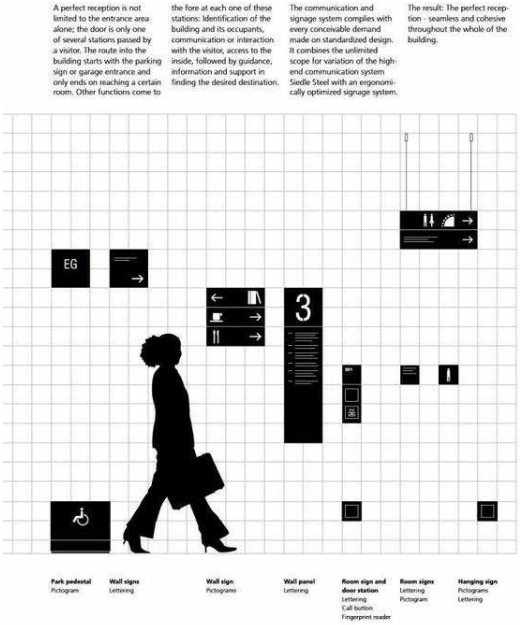
VAD ÄR WAYFINDING?

Skyltsystem kan delas upp i fyra delar: vägledande, informativ, identifierande och reglerande. Riktningsskyltar pekar vanligtvis betraktaren mot en eller flera destinationer. Om den har en pil så är det förmodligen en riktningsskylt. Informationsskyltar fungerar direkt med riktningsskyltar för att kommunicera huvuddelen av vägvisande meddelanden. Kartor, diagram och index är informationsskyltarnas hjältar. När de paras ihop med riktningsskyltarna kan de svara på de två viktigaste vägsökningsfrågorna: ”Var är jag i förhållande till min destination?” och ”Vilken väg ska jag gå för att nå min destination?” Ibland kombineras riktnings- och informationsskyltar till en enda enhet, men de är också effektiva som individuella distinkta element.

Identifieringsskyltar märker saker: omfånget i skala och användning av dessa är stort - en liten elektrisk klädskåpssskylt är en identifieringsskylt, men det är också 3 meters bokstäver fastskruvade på fasaden på en byggnad. Identifieringsskyltar är i allmänhet inbjudande, eller åtminstone hjälpsamma. De säger ”här är din destination; du har kommit rätt!” Reglerande skyltar är: ”Ingen parkering. Ingen utgång. Gör inte det.” Reglerande skyltar gör det minsta arbetet i ett skyltsystem men de ökar säkerheten genom att skapa regler och ordning.

SKYLTSYSTEM

GRAFISK IDENTITET

INFORMATIONSPUNKTER

Guldkrokshallen

NYTT INNEHÅLL

I dialogen och enkäten som genomförts har många önskemål kommit fram och flera behov identifierats avseende dagens hallanläggning. En del av dessa medför större grepp vad gäller om- och tillbyggnader av hallen och de kan sammanfattas till:

- att skapa bättre kopplingar och flöden mellan befintliga hallar och andra funktioner
- att skapa överblick, inne och inne-ute
- att öppna upp byggnaden mot omgivningen
- att möjliggöra nytt innehåll
- att skapa bättre förutsättningar för matcher i A-hallen

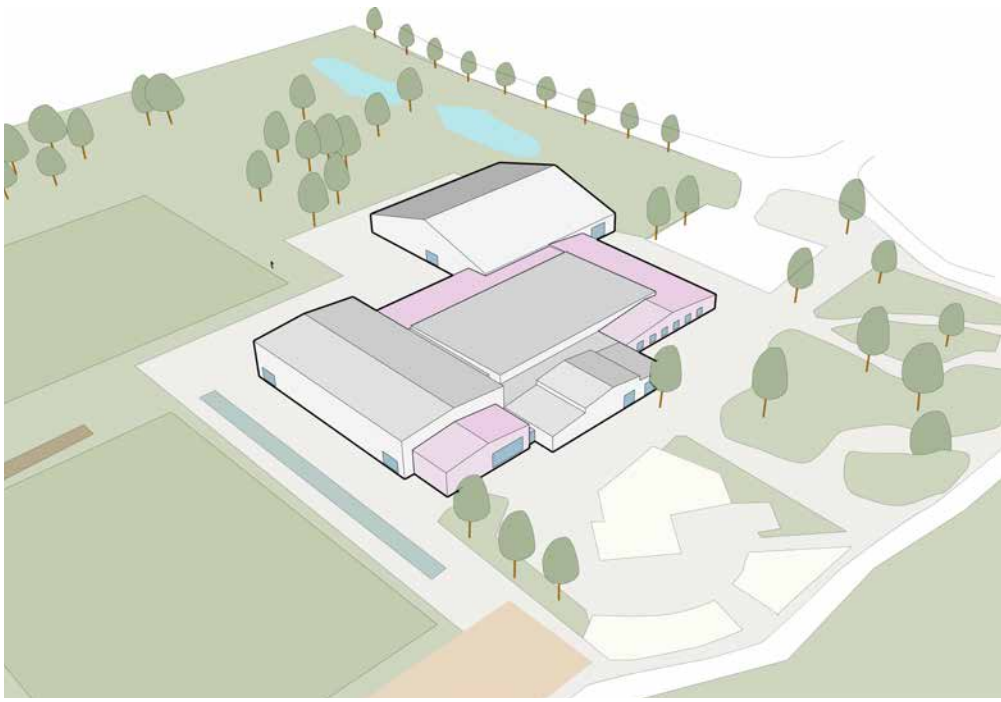
FÖRBÄTTRA DET SOM FINNS

Genom tillägg av nya husdelar framförallt runt A-hallen ges möjlighet till fler och nya funktioner och rum samt till bättre intern kommunikation i byggnaden. Tilläggen gör att byggnaden kan öppnas upp invändigt, det vill säga att en möjlighet att röra sig enkelt mellan alla tre hallar blir möjlig, vilket saknas idag. Tilläggen gör också att såväl träningslokaler såsom gym eller multisal för gruppträning kan ges rätt förutsättningar och placeras lättåtkommligt. Lika så nya lokaler för arbetsrum, kansli och inte minst fritidslokaler med ett brett innehåll.

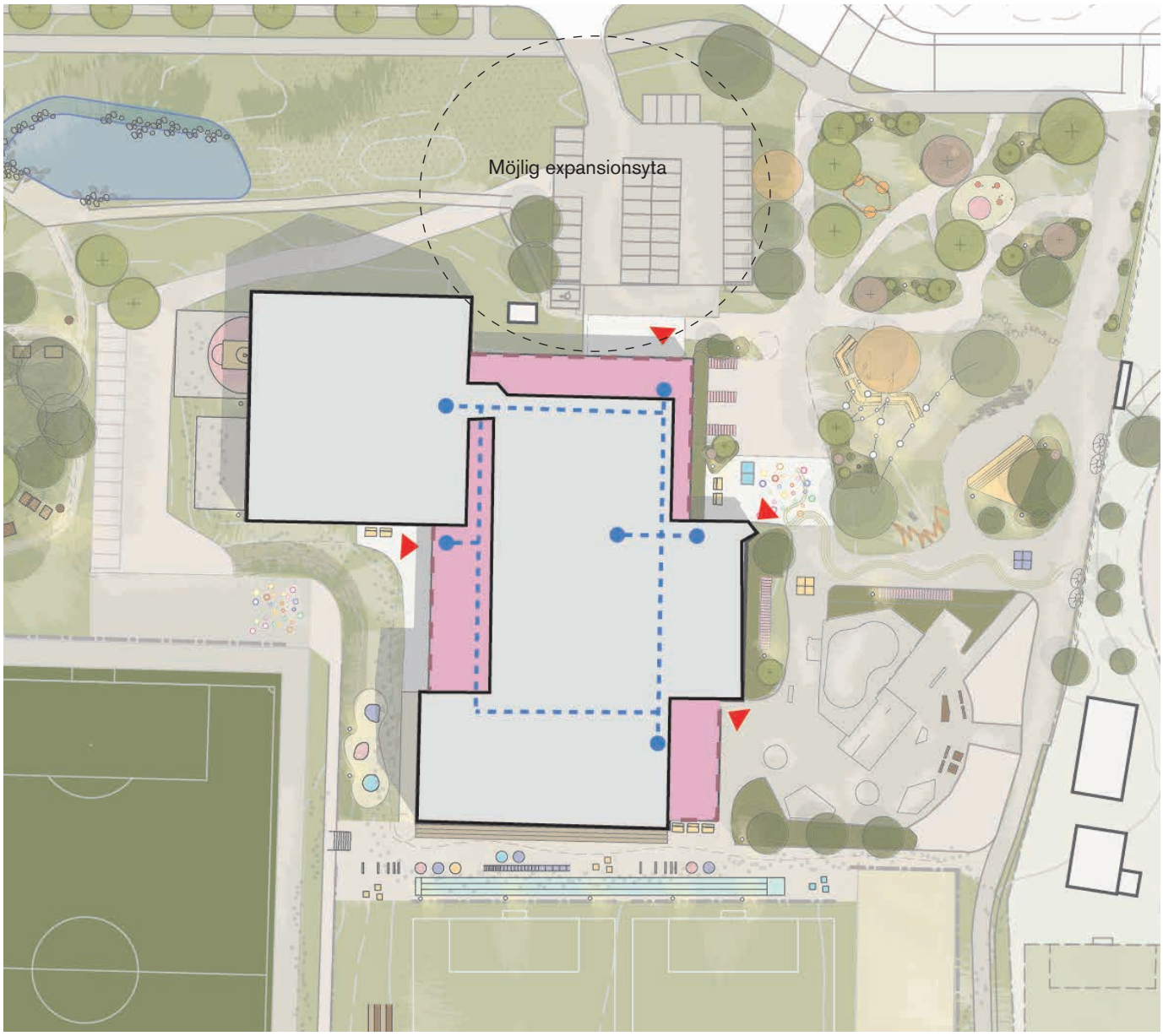
För en stor del av byggnaden föreslås att mycket kan behållas och endast renoveras eller kompletteras, till exempel föreslås att de tre hallrummen öppnas upp mot utsidan genom nya glaspartier i ytterväggarna. Fördelarna med det är många, det synliggör den verksamhet som pågår i hallarna vilket lockar fler att bli aktiva. Det skapar också överblick till miljön utanför byggnaden vilket ökar tryggheten samtidigt som tillgång till dagsljus ökar trivseln i hallen. Till nackdel kan insyn och oönskat solinfall vara, men det kan regleras med reglerbara gardiner eller mörkläggning då behovet finns. I förslaget har inte teknikytor setts över, ej heller har brandutrymningen studerats i detalj.

YTTRE GESTALTNING

Någon fördjupning i hur byggnaden skall gestaltas görs inte i detta skede men tillagda byggnadskroppar kan ges en utformning som bygger vidare på det som finns, det vill säga stora volymer med flacka sadeltak klädda med träpanel. Även den ansats till detaljer som finns i byggnaden idag kan utvecklas i de nya tilläggen. En möjlighet som bör övervägas är att nyttja de stora taken för antingen solenergi som kan förörja byggnaden eller till beläggning med vegetation för en ökad biodiversitet och fördröjning av dagvatten.

Tillagda byggnadsvolymer i rosa

Tillagda byggnadsvolymer i rosa. Nya entréer och bättre kopplingar.

Entréplan

ENTRÉER

Den huvudsakliga entrén till anläggningen behålls, likaså foajén innanför med servering och pentry. Också de omklädningsrum och mötesrummet som tillkom när B-hallen byggdes till behålls då de är i bra skick och är kostsamma att ersätta. Foajén ges mer yta genom att mindre rum plockas bort. Det ökar också överblickbarheten och öppenheten, bland annat ner till omklädningsrummen (om brandkrav inte hindrar detta). Nya toaletter tillkommer och ett enklare sätt att nå läktaren från hissen skapas.

En ny större entré tillskapas mot norr, i en nybyggd del. Entrén servar främst det som skall till de nya fritidslokalerna. Dagens in- och utgång vid B-hallen blir kvar och en ny utgång föreslås mot väster, för utrymning och enkel åtkomst till utemiljön väster om hallarna.

NYA ARBETSRUM OCH PLATS FÖR MER FRITIDSAKTIVITETER

Till höger innanför foajén sker en större förändring genom en tillbyggnad mot nordost. Här breddas den befintliga korridoren och den dras vidare bort mot Tennishallen. Till det kommer en ny rumsfil med plats för arbetsrum, kanslilokaler, lärosalar, fritidsaktiviteter mm med mera. Här ges personal i anläggningen ljusa arbetsplatser med utblick mot entréområdet. Hit kan också lokaler för ungdomsverksamheten flyttas, lokaler som delvis kan användas för skolan eller annan undervisning eller annan föreningsverksamhet. Rummen kan utformas för fik, filmvisning, föredrag, hantverk, spel med mera. Ett större rum kan förses med kök och matplatser och på så sätt fungera som samlings eller matsal för lag, föreningar, privata tillställningar mm. En egen entré kan ordnas, både entré och verksamhet vänds mot centrala Hjo och förbipasserande. Denna del går att uppföra i två våningar beroende på behovet av lokaler.

MULTISALAR

I den nya hallen föreslås lägen för två multisalar. Den ena föreslås placeras på andra sidan A-hallen sett från entrén. Den kan innehålla plats för individuell eller gruppträning med fokus på styrka och den kan nås enkelt från tennisen, direkt från B-hallen och från den nedsänkta A-hallen genom en trappa som också blir ny utrymningsväg från A-hallen. Det blir en träningslokal betydligt större än dagens styrketräningsrum och får till skillnad från idag dagsljus.

Genom salen kan också indirekt dagsljus nå A-hallen och genom den nya trappan skapas också ett enkelt sätt att nå utemiljön från A-hallen. Salen kan delas upp med en låsbar del med mer avancerad utrustning som kräver access eller närvarande instruktör, samt en olåst del med enklare utrustning. På B-hallens kortsida, mot Actionparken till, finns ytterligare möjlighet till mera träningslokaler. Här föreslås en multisal för dans, rörelse, gruppträning med mera. Rummet kan förses med bra ljudanläggning, en enklare rigg i taket och speglar på vägg. Det kan då också fungera som dramasal. Om det istället finns behov för mer omklädningsrum så kan det vara ett alternativ i båda placeringarna.

B-HALLEN

Inga större förändringar föreslås för B-hallen. En möjlig utveckling är att renodla B-hallen för skolidrott och utmanande rörelse genom att flytta den fasta utrustningen från A till B-hallen och samtidigt komplettera med ny utrustning av mer lustfylld och multifunktionell karaktär typ scen, klätterbanor mm. Bollsportandet koncentreras då till A-hallen.

: Idrottslokaler
: verksamhetsförråd, läktare
: administrativa lokaler, fritidslokaler
: omklädningsrum
: allmäna ytor
: teknik, fastighet mm

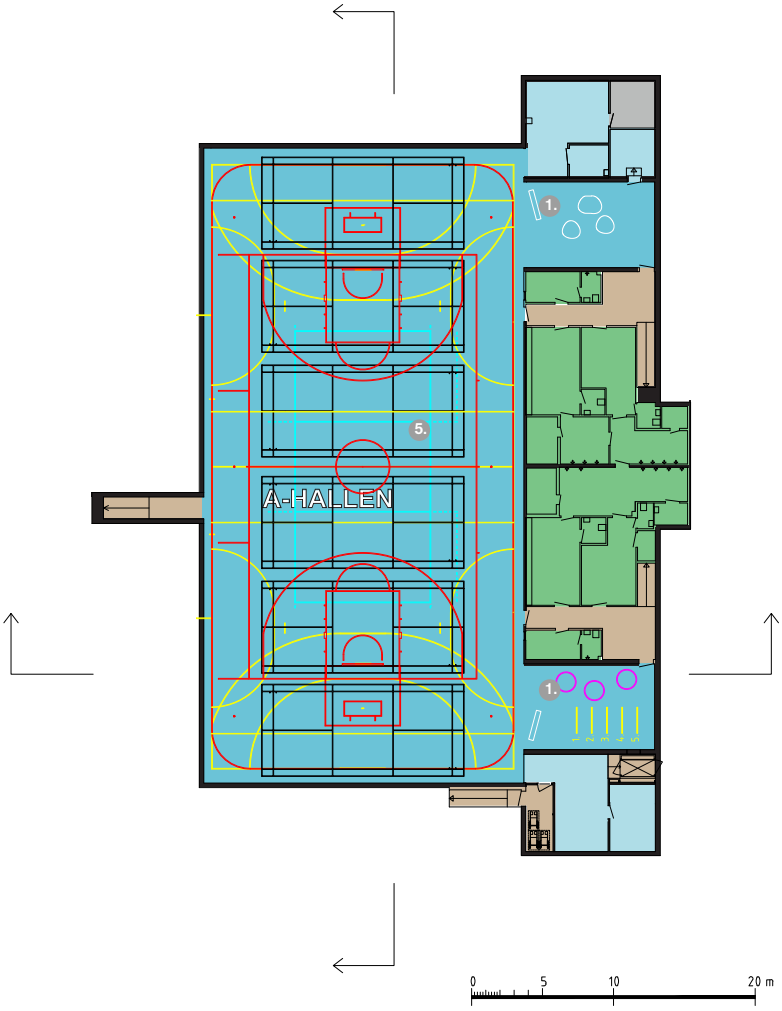
Nedre plan

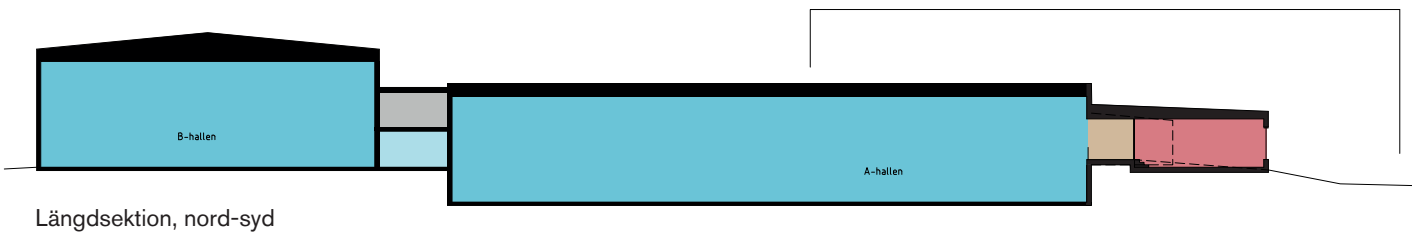
Inga större förändringar görs i det nedre planet på grund av yttre styrande förutsättningar. Men att öppna upp kring trapporna kommer ge en trevligare miljö på det nedre planet vid omklädningsrummen.

A-HALLEN

A-hallens begärnsande mått är svåra att åtgärda utan väldigt stora ombyggnader. Huvudmåtten för längd, bredd och höjd behålls därför. Men möjligheter att skapa mer yta vid sidan av planen finns genom att öppna upp till de träningsrum som finns på nedre plan. Golven får byggas upp och med begränsad takhöjd kan ändå rum i form av större nischer flankera planens ena långsida med plats för avbytare, sekreteriat, enklare träning, stretching, genomgångar med mera.

De delar av läktaren som idag sticker ut över spelplanen bedöms kunna dras in och anpassas. A-hallen går också att renodla till matchhall genom demontering av ridåvägg och viss vägg samt takhängd utrustning. Dock bör det övervägas mot andra behov då hallen med det tappar funktioner lämpade för skola och annan allmän träning.

Längdsektion, nord-syd

Tvärsektion, öst-väst

Referensbilder hallen

1. Träningsrum öppnas upp mot A-hallen.

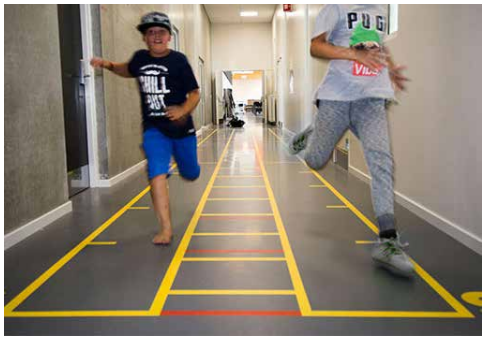

2. Spontana åskådningsplatser på ett övre plan

3. Hallrummen öppnas mot omgivningen

4. Korridorer och stråk kan enkelt förses med utrustning och innehåll som lockar till lustfyllda aktiviteter av olika slag

5. Med små medel och nytt innehåll kan hallrummen enkelt uppgraderas

6. Nya lokaler för kultur, fritids och föreningsverksamhet, med plats för Stationen

white.se
@whitearkitekter

white